MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

ORAS

Giedra ir kiek šilčiau, temperatūra iki 44 laipsnių.
Saulė teka 7:05, leidžiasi 5:05.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI Kaina 5c Gro 8, Ill. Pirmadienis, Vasario-February 1 d., 1954 Price 5c No. 26

MOLOTOV PRIEŠINASI RINKIMAM VOKIETIJOJ

ORGANIZUOTI DARBININKAI KOVOJA UŽ ŽMOGAUS TEISES

Dviejų didžiųjų darbininkų unijų vadovai neseniai paskelbė memorandumus, kuriuose nušvietė būdus, kaip organizuoti darbininkai kovoja dėl žmogaus pagrindinių teisių įgyvendinimo.

George Meany, Amerikos Darbo Federacijos (A. F. of L.) prezidentas, savo atsišaukime pareiškė: "Mes darbininkų judėjime iš kietos praeities žinome, kad liežuviu žmogaus teisių neiškovosi. Ji reikalauja sunkaus darbo, nuolatinio budėjimo prieš naujus diskriminacijos būdus ir už vis svarbiausia, kiečiausio pasiryžimo išsaugoti tai, ko mes siekėme... Man džiugu, kad Amerikos Darbo Federacija yra pirmose šios kovos eilėse jau 70 metų. Man dar maloniau prisiminti tai, ką mes atsiekėme, skiepydami broliškumą ir toleranciją mūsų pačių eilėse. Mūsų unijos sudarė galimybę gauti darbus tiems, prieš kuriuos anksčiau buvo nusistatę tiek darbdaviai, tiek patys darbininkai; mūsų unijos apsisprendė, jog segregacija yra tik kita diskriminacijos forma ir todėl ir šis būdas buvo pašalintas. Daugelyje vietovių visų rasių narių bendras susirinkimas pirmą kartą buvo matytas vietinių unijų susirinkimuose.

"Nenoriu tuo pasakyti, jog Amerikos Darbo Federacija jau atsiekė tikslą; dar daug kas darytina tuo reikalu tiek visoje šalyje, tiek ir mūsų unijoje... Mes, AFL, nenurimsime, iki visi mūsų nariai — nežiūrint jų rasės, kilmės ar spalvos — nesidžiaugs lygiomis teisėmis su visais kitais nariais.

Walter P. Reuther, Pramonės Organizacijų Kongreso (CIO) prezidentas, taip pat vadovaująs Jungtinei Automobilių, Aviacijos ir Žemės ūkio pramonės Darbininkų unijai (UAW) nurodė, jog CIO unija turi Komitetą, kurio darbas yra pašalinti iš jos diskriminaciją, UAW unija turi "Fair Practices and Anti-Discrimination" skyrių ir tai, kad visai neseniai CIO akciją šiuo reikalu dar labiau sustiprino įsteigdama CIO Civilinių Teisių Komitetą.

"Visi šie komitetai ir skyriai", pareiškė Mr. Reuther, "būvo įsteigti tikint tais pačiais principais, kurie paskatino ir pačios CIO kilmę, kad demokratija mirs, jei ji bus paremta vien tik žodžiais... Broliškumas galimas įgyvendinti be jokių kalbų tačiau atliekant tai kas turi būti padaryta. Ar karo veteranui reikalingas namas? Ar negrui reikalingas darbas? Ar reikia įsileisti prieglaudos ieškantį žydą? Tad pastatykime namą, raskime darbą, pasiūlykime prieglaudą. Vietoj, kad visą laiką liaupsinę amerikietišką gyvenimo būdą, pasistenkime, kad mūsų valstybės biudžetas užtikrintų reikalingiesiems namus, darbus, sveikatą ir saugumą, mokslą — ir kad jame būtų suskaičiuoti visi tie niekad neįgyvendinti pažadai.

"Mes UAW ir CIO darbininkijos unijose patiriame, jog įgyvendindami broliškumą mes turime lygiai kietai aukotis, kaip kurdami šias unijas. Patiriame net daugiau, kad pati unija yra brolybė, nes visi tie uždarbio iškovoti pakėlimai nieko nereikš jei darbininkai neįgyvendins savo tarpe teisingumo ir tolerancijos".

—Common Council

Lenkai apie Lietuvą

Lenkų spauda rašo, kad Londone įsteigtų lenkų akademinių kursų, kuriuos jie pavadino Stepono Batoro "universitetu", šįmetincs inauguracinės iškilmės praėjo labai iškilmingai. Inauguracinę paskaitą "Didžioji Lietuvos Kunigaikštija Vakarų kultūros šviesoje" skaitė prof. Vladas Wielhorski. Prelegento išvados buvo labai įdomios, kai kurie jo iškelti faktai buvo visiškai nauji, o pats medžiagos pateikimas atliktas gyvai ir įdomiai.

Prof. Wielhorski įrodęs, kad lietuviai ir pagoniškais laikais ir vėliau po unijos su Lenkija pademonstravę pirmos eilės valstybingumo savybes. Sugebėję į savo valstybę įjungti plačias susiškų žemių sritis, kurių dideli plotai įėję į Lietuvos kunigaikštiją Algirdo laikais, toleravę kitas tautybes bei religijas priimtinu tiems laikams būdu, kai tuo tarpu kryžiuočiai laikęsi jėgos ir kardo principo.

Ir vėlesniais laikais, kai susiformavęs valdantysis bajorų-karių sluoksnis, Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos plote išlikusios kai kurios demokratinės teisės, jų tarpe azilio teisė. Kaip tik todėl į Lietuvą bėgę žmonės, persekiojami kituose kraštuose. Tuo būdu Lietuvoje atsiradę nemaža "staravierų", (sentikių), kuriuos persekiojusi Maskva.

Jeigu dar XVI šimtmečio pradžioje Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos žemėse katalikai ir pravoslavai sudarę maždaug po 45%, tai apie 1790 metus Romos katalikų ir graikų-unitų procentas pakilęs net iki 77. Tuo tarpu pravoslavai tada sumažėję iki 6%. Visas tas procesas vykęs ne prievartos būdu, nuo kurio nebuvusi laisva net kultūringoji Prancūzija.

Vokiečiai "lebensraumo" ieško emigracijoje

Hitlerio laikais prigijusi Vokietijoje "lebensraumo" (naujos gyvenimo erdvės) idėja ir šiandien yra tarp vokiečių populiari, bet ji realizuojama kitokiomis priemonėmis. Nepasisekus Vokietijai laimėti karo ir sumažėjus valstybės sienoms, šiandien vokiečiai yra linkę ieškoti naujos gyvenimui erdvės užjūriuose, ypač JAV, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir Australijoje.

Bonos vyriausybės žiniomis, nuo karo pabaigos iš Vokietijos išemigravo apie 400,000 vokiečių, kurie įsikūrė svetimuose kraštuose pastoviai ir į Vokietiją nežada grįžti. Įdomu, kad nemaža vokiečių po karo pasirinko Prancūziją ir Angliją. Tvirtinama, kad Prancūzijoje panoro apsigyventi apie 70,000, o Anglijoje apie 17,000 vokiečių.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Helen Winter, viena iš šešių komunistų, kurie yra kaltinami sąmokslu. Ją įveža į Detroito federalio teismo salę Thomas Dennis, kuris taip pat yra kaltinamas sąmokslu. Vėliau teisėjas įsakė, kad Dennis pasitrauktų nuo krėlso ir užimtų vietą prie stalo kartu su kitais kaltinamaisiais.

ITALIJOS PARLAMENTAS PAREIŠKĖ NEPASITIKĖJIMĄ IR A. FANFANIUI

Galimi nauji rinkimai ir komunistų laimėjimai

ROMA. — Kai atėjo diena pareikšti pasitikėjimą naujai, Amintore Fanfani sudarytai vyriausybei, pasirodė, kad už ją nebalsavo respublikonai, nei monarchistai, nei kurios kitos vidurinės grupės.

Fanfani gavo tik 260 balsų, veik visus iš savo krikščionių demokratų partijos. Prie krašutiniųjų opozicijos iš komunistų ir fašistų partijų prisidėjo ir vidurinės grupės iš kairės ir dešinės nuo krikščionių demokratų, iš viso 303 atstovai.

Respublikonų partija paskutiniu momentu atšaukė savo paramą ir jos tik 5 nariai pabalsavo už Fanfani. Buvo tikėtasi, kad ir liberalai, socialdemokratai ir monarchistai parems Fanfani pastangas sudaryti pastovesnę vyriausybę. Bet liberalai nuo balsavimo susilaikė, o monarchistai ir socialdemokratai sumetė savo balsus prieš Fanfani.

Gal pasisektų De Gasperiui

Fanfani po to nuvyko pas prezidentą Einaudi ir tarėsi, kas toliau daryti. Prisiminus, kad kitam krikščionių demokratų vadui, De Gasperiui, būdavo lengviau susitarti su vidurinėmis grupėmis, Einaudi mano kviesti šį ilgametį pokarinių laikų premjerą išbandyti iš naujo savo laimę.

Jei nebus galima sudaryti naujos ir pastovesnės vyriausybės, bazuojantis didžiąja krikščionių demokratų partija, teks paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus, nepraėjus nė metams laiko nuo pastarųjų rinkimų.

Bet nauji rinkimai nežada Italijai pastovesnės vyriausybės. Užsienio stebėtojai, jų tarpe ir JAV ambasadorė Mrs. Clare B. Luce, pranašauja kraštutiniųjų antidemokratinių grupių komunistų ir fašistų dar didesnį laimėjimą tokiuose galimuose rinkimuose.

Tuomet Amerikai ir Vakarų Europai tektų Italiją nurašyti į nuostolius. Ji iš sąjungininko pasidarytų priešininku; viltis apie jos prisidėjimą prie Europos jungtinės armijos ir bendro antikomunistinio fronto visiškai sutirptų.

Rastas negyvas Emanuel Bloch, a. šnipų gynėjas

Galėjo mirti nuo širdies smūgio

NEW YORKAS. — Atominių šnipų Rosenbergų advokatas Emanuel Bloch užtiktas šeštadienį negyvas savo bute, vonios kambary.

Apie mirtį pranešė jo draugė Gloria Agrin iš Brooklyno. Tiriamos mirties aplinkybės, prileidžiant, kad Bloch galėjo mirti ir natūralia mirtim, nuo širdies smūgio ar panašios staigios ligos.

A. Bloch pagarsėjo gindamas Julių ir Ethel Rosenbergus garsiojoj atominio špionažo byloj. Rosenbergų nusikaltimas prieš Jungtines Valstybes buvo aiškus ir baisus. Fanatikų pora baigė savo dienas elektros kėdėj. Laidojant Rosenbergus A. Bloch, jau ne kaip advokatas, bet kaip aiškus "idėjos draugas" dalyvavo laidotuvėse ir pasakė, kad Rosenbergų žudikai yra prezidentas Eisenhoweris, vyr. prokuroras Brownell ir FBI direktorius Edgar Hoover.

Pastaruoju laiku Amerikos advokatų sąjunga pradėjo ieškoti kelio, kaip pašalinti Blochą iš narių tarpo už tokį niekšingą JAV prezidento įžeidimą. Dar neseniai Blochas pareiškė, kad jis pasiruošęs gintis nuo advokatų sąjungos puolimo, kol netikėta ir paslaptinga mirtis padarė Blocho istorijai galą.

Kinai stato Mao sieną Korėjoje

Įsitvirtinta 155 m. frontu

PUSAN, Korėja. — Amerikos karininkai tvirtina, kad kinai Korėjoj dieną nakti stato plieno ir betono įsitvirtinimų sieną skersai Korėjos pusiasalio, 155 mylių ilgumo.

Statomoji Mao-Tsetungo įsitvirtinimų siena esanti žymiai stipresnė už buvusią prancūzų Maginot liniją, kurią įveikti būtų galima tik atominėmis bombomis, sako amerikiečių karininkai.

Komunistai taip įniršusiai nestatė įsitvirtinimų net karo dienomis.

Šie įsitvirtinimų darbai aiškiai negu būsimos "taikos" konferencijos rodo, kad komunistai niekad geruoju nesitrauks iš Korėjos ir kad kalbos apie Korėjos suvienijimą taikiomis priemonėmis yra didelė nesąmonė.

JT susirinkimo tuo tarpu nebus

Dauguma narių nepritarė pirmininkės, indės planui

NEW YORKAS. — JT gen. sekretorius Dag Hammasskjold pranešė, kad iki nustatyto laiko tik 22 JT nariai pasisakė už JT visuotinio susirinkimo sušaukimą ir kad 28 nariai pasisakė prieš šį pasiūlymą.

Sušaukti JT susirinkimą siūlė pirmininkė Mme Pandit, indė, norėdama, pagal komunistų pageidavimą, iškelti Jungtinėse Tautose Korėjos karo belaisvių ir taikos konferencijos klausimus.

Susirinkimui sušaukti reikėjo gauti daugumos, 31 nario, pritarimą.

Kanadoj žuvo 20 žmonių, susidūrus busui su troku

13 SUNKIAI SUŽEISTA

THREE RIVERS, Que. — Sekmadienio naktį keleivinis autobusas susidūrė su priešais atvažiuojančiu sunkvežimiu — tuščiu automobilių gabentoju.

Po susidūrimo autobusas užsidegė ir 30 keleivių, gyvų ir žuvusių, atsidūrė liepsnose. Policija pranešė, kad 20 keleivių žuvo nelaimės vietoj; 13 nugabenta į ligoninę, daugelis iš jų su mirtinomis žaizdomis.

Tokios didelės nelaimės neprisimenama visoj Kanados istorijoj. Didžiojoj motorvežimių katastrofoj pereitais metais liepos 31 dieną žuvo 20 žmonių, kai autobusas nukrito į Williamburgo kanalą prie Morrisburg, Ont.

Nušovė vaiką, kad neklausė miegoti

DES MOINES, Iowa. — 14 metų berniokas Garry Browning nušovė savo kaimynų John Hopp 8 metų vaiką Bobby, pavestą jam pridaboti, kai tėvai dirbo savo restorane.

Žudikas aiškina, kad jis norėjęs tik pagąsdinti Bobby, nenorintį miego ir dar trugdantį jam pačiam miegoti. Jis manęs, kad šautuvo saugiklis yra užlenktas, kai ištiesė į vaiką šautuvą ir paspaudė gaiduką.

PIRMADIENĮ SOVIETAI PASKELBS SAVO PLANĄ, PRIEŠINGĄ VAKARAM

Konferencija perkeliama į Rytinį Berlyną

BERLYNAS. — Šį pirmadienį SSSR užsienio reikalų ministeris Molotovas pateiks Vakarams savo smulkų planą, kaip Kremlius mano sutvarkyti Vokietiją.

Molotovo planas bus atsakymas ir visiškai priešingas Edeno 5 punktų pasiūlymui, paskelbtam visų 3 Vakarų užsienio reikalų ministerių vardu.

Iš pereito šeštadienio diskusijų matyti, kad sovietai griežtai tebesilaiko Stalino laikais suformuotos politikos ir Molotovo pareiškimas vargu įneš ką nors naujo, kas leistų manyti apie Rytų — Vakarų susitarimą Vokietijos klausimu.

"Demokratija be rinkimų"

Molotovas Edeno planą išvadino nedemokratišku, svarbiausia dėl tokio demokratiško reikalavimo, kaip laisvų rinkimų visose Vokietijos zonose. Sov. ministeris mano, kad daug demokratiškiau būtų pripažinti teisėtomis vokiečių vyriausybėmis abiejų zonų valdžias, t. y. ir Rytinės zonos, kurios vyriausybė yra paskirta Maskvos, o Vakarų Vokietijos — sudaryta po laisvų parlamento rinkimų.

Jei Molotovas pasiūlys ir kokių naujų smulkmenų, jis pagrindiniuose klausimuose, kaip laisvų rinkimų, atrodo, liks ir toliau nesukalbamas, kaip ir ligi šiol.

Dulles tarėsi vienas su Molotovu

Sekr. Dulles turi uždavinį išsiaiškinti Kremliaus vyriausybės pažiūras dėl prez. Eisenhowerio pasiūlymo užmegsti slaptas derybas dėl atominės energijos žaliavų sutarptautinimo ir panaudojimo žmonijos gerovei.

Atominės konferencijos klausimas buvo svarstytas tarp Dulles ir Molotovo atskirame posėdy Molotovo būveinėj Rytinėj Vokietijoj. Kas tarp jų susitarta, laikoma paslapty.

Vakarai turi palaidoti EDC planą

Pagal susitarimą, antroji konferencijos savaitė nuo šio pirmadienio vyks Rytiniame Berlyne, SSSR vyr. komisaro būstinėj. Pirmadienio posėdy Molotovas pažadėjo "svarstyti" Edeno pasiūlymą. Plano svarstymą reikia suprasti, kaip jo atmetimą. Rytinės Vokietijos komunistai sekmadienį iš anksto paskelbė, jog Molotovas reikalaus, kad Vakarai atsisakytų nuo EDC (Europos gynybos bendruomenės) plano, pagal kurį numatyta suorganizuoti iš 6 Vakarų Europos valstybių bendrą armiją, į kurią įeitų ir Vokietija.

Leninistinės skyrybos

BERLYNAS. — Potsdamo (rytinės Vokietijos zonos) teismas perskyrių byloje pakaltino žmoną, kadangi "dėl jos politinių — pasaulėžiūrinių prieštaravimų vyras buvo priverstas nesilaikyti ištikimybės". Jis ją apgaudinėjęs su kita "grynai masksistinių leninistinių įsitikinimų vedamas".

Tas "politinis neištikimasis" yra vienas Brandenburgo advokatas ir SED partijos aktyvistas, kurį teismas išskyrė dėl neištikimybės, bet jo buvusią žmoną apkaltino neištikimybės skatinimu. Advokatas vedė kitą merginą, kuri turėjo tvirtesnius leninistinius įsitikinimus.

Traukinys sutraiškė 28 apstulbusius egiptiečius

Norėjo pamatyti prezidentą

KAIRAS, Egiptas. — Šiurpulinga nelaimė atsitiko šeštadienį Egipto mieste Kafr el Zayat, kai prezidentas gen. Naguib grįžo greituoju traukiniu iš Aleksandrijos į Kairą.

Naguibo garbintojai, sužinoję, kad pravažiuos jų naujasis valdovas, susirinko į stotį, tikėdami, kad traukinys sustos. Bet jis įbėgo 50 mylių greičiu, nemanydamas sustoti. Tik kai mašinistas pamatė važiuojąs per garbintojų minią, pradėjo stabdyti traukinį. Naguib, išlipo didžiai susijaudinęs, nebesulaikąs ašarų, kai pamatė sutraiškytus 28 apstulbusių garbintojų lavonus.

Mašinistas per vėlai pamatė susirinkusią minią, nes traukinys atlėkė iš už vingio.

Mamų problema anglų armijoj

Mažina karių kovingumą

LONDONAS. — John Bull tipo generolas Brian Horrocks savo paskaitoj Londono universitete atskleidė kareivių motinų problemą anglų kariuomenėj.

Ši problema yra didesnė ir už problemą, kaip nugalėti priešą, kalbėjo generolas. "Mamizmas", aiškino šis užkietėjęs kariautojas, silpnina anglų kareivių valią. Šių laikų anglų naujokas yra visą laiką pragaištingoj mamos įtakoj ir, patikėkite man, tai yra labai pavojinga įtaka, pripažino gen. Horrock.

Peržiūrės kariškių šeimų pensijas

WASHINGTONAS, D. C. — JAV kongreso Armijos Komiteto pirmininkas kongresmanas Dewey Short (rep., Mo.), pasiūlė, kad būtų patikrintos mobilizuotų kareivių žinios apie jų pirmos ir antros eilės gimines, kuriems išmokamos pensijos. Žinovų apskaičiavimu, apie 32% procentai kariškių yra padavę netikras žinias apie savo išlaikomus asmenis, tuo būdu priversdami JAV armiją kasmet išmesti nereikalingai apie 18 milijonų dolerių.

Dalis tų klaidingų davinių atsirado per neapsižiūrėjimą, bet spėjama, kad apie 24% kareivių sąmoningai melavo, užrašydami, kad jų tėvai ar šeimos nariai reikalingi jų paramos.

Rengiamasi peržiūrėti ir aviacijos bei marinų personalo pateiktas žinias. Tyrinėjimas prasidės ateinančių metų sausio mėnesį.

ŽINIOS IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

(Šios žinios surinktos iš įvairių šaltinių)

— Pagaliau aiškėja, kad lietuvių literatūros ir meno dekada Maskvoje numatyta šių metų sausio mėnesio pabaigoje. Tiksli data, po apie pusantrų metų atidėliojimo, vis dar nesiryžtama skelbti.

Programos cenzūruoti buvo atvykusi iš Maskvos speciali komisija su Sovietų Sąjungos Kultūros Ministerio pavaduotoju priešaky.

Į Maskvą vyks ir Kipras Petrauskas. Tarp kompozitorių reprezentantų minimi Juzeliūnas, Balsys, Dvarionas, Klenickis. Dailininkus reprezentuos tarp kitų — Galdikas, Jacevičiūtė, Gračiovas, Rozentalis... Iš operos solistų minimi: Petraškevičiūtė, Ščubakova, Stasiūnas, R. Siparis, Zabulėnas, Česas, Saulevičiūtė ir dirigentai Geniušas ir Žiūraitis. Bus rodoma A. Račiūno opera 'Marytė' (parašyta pagal užsakymą pereitais metais), Juzeliūno baletas 'Ant marių krantelio,' Borodino opera 'Kunigaikštis Igoris,' taip pat Verdi 'Traviata.' 'Traviatoj' Violetą dainuos Nina Ščubakova, Alfredą — Česas, Žermoną — Kostas Šilgalis.

Dramą rodys A. Guzevičiaus — kadaise čekisto, dabar rašytojo ir kultūros ministerio — inscenizuotą 'Kalvio Ignoto Teisybė,' M. Gorkio 'Priešus,' A. Griciaus 'Išvakarės' ir Beaumarchais 'Figaro vestuvės.' (Šiuos pastaruosius du dalykus vaidins Kauno dramos teatras). Dalyvaus ir kamerinis kvartetas: Eugenijus Paulauskas, Kornelija Kalinauskaitė, Jurgis Fledžinskas ir Mykolas Šenderiovas. Trio programoje dalyvaus ir pianistas S. Vainiūnas.

— Tekstilės tresto vyr. inžinierius yra Algirdas Jurevičius.

— Sausio 12 d. sukako 74 metai Jonui Krikščiūnui-Jovarui, apie 1905 metus rašiusiam revoliucinės nuotaikos eilių ir šiaip dainelių ('Ko liūdi berželi' ir kt.) Pastaruoju laiku jis irgi yra parašęs eilių, suderintų su 'oficialia linija' ir todėl minimas kaip 'revoliucinis liaudies poetas.'

— Sausio 15 d. T. Tilvytis buvo pagarbintas 50-tojo gimtadienio proga. Ta proga nurodoma, kad Tilvytis buvęs pašalintas iš Utenos gimnazijos dėl antiklerikalinio nusistatymo (Utenos gimnazijoje T.Tilvytis buvo ateitininkų laikraštėlio redaktorius. Konfliktas su gimnazijos direktorium kun. Butvila įvyko dėl kiek kitokių priežasčių, negu antiklerikalizmas...).

Pučiama taip pat, kad vokiečių okupacijos metu Tilvytis buvęs persekiojamas ir kalinamas. Tikrumoje, po tam tikrų išsiaiškinimų, jis visą laiką ištūnojo gimtajame Gaidžių kaime.

— Sučėjo treji metai, kaip Kaune įsteigtas Politechnikos Institutas — inžinierių mokykla, turinti atstoti universitetinį technikos fakultetą. Šis institutas veikia buvusiuose Žemės Banko — Užsienio Reikalų Ministerijos namuose. Per trejus metus institutas jau suskubęs išleisti daugiau kaip 1000 inžinierių (!) ir jame dabar esą net 2,600 studentų. Jis rengiąs 18 specialybių inžinierius...

— Centrinio vaisių ir daržovių perdirbimo fabriko (Kaune) konservų skyriaus viršininku yra Feliksas Urbas.

— Daugelyje Lietuvos rajonų dabartiniu metu rengiami 'kino filmų festivaliai,' kur rodomos filmos kaip reikia gerai atlikti ūkio darbus kolektyviniuose ūkiuose.

— Kovo 14 dieną Lietuvoje bus vykdomi 'rinkimai' į Sovietų Sąjungos Aukščiausiąją Tarybą ir į Tautybių Tarybą. Aukščiausiosios Tarybos rinkimams Lietuva padalinta į 10 rinkiminių apygardų, o Tautybių Tarybos — į 25 rinkimines apygardas. Iš kiekvienos apygardos bus renkamas vienas atstovas. Jau dabar pradedamos skelbti 'soclenktynės' tarp paskirų įmonių tų 'rinkimų' garbei.

— 'Sciklinių gonkų' autorius Julius Butėnas, buvęs mokytojas, dabar 'tarybinis rašytojas,' paminėjęs J. Krikščiūno-Jovaro gimtadienį, prisiminė ir kalbininko Jono Jablonskio 93-čiąjį gimtadienį. Trumpai peržvelgęs J. Jablonskio nuopelnus lietuvių kalbos srityje, tuo ir pasitenkino, nesuradęs kabliuko J. Jablonskiui 'revoliucionierium' paversti.

— Kazys Jackūnas yra Mokslo Akademijos gyvulininkystės ir veterinarijos instituto mokslinis bendradarbis.

— Iš Lietuvos kolūkių reikalaujama, kad kiekvienam 100 ha dirbamos žemės turėtų bent po 340 vištų, sudedančių bent po 110 kiaušinių per metus.

— Oficiali valdžios perkamoji kiaušinių kaina Lietuvoje dabar yra 5 rubliai už dešimtį. (Laisvoje rinkoje kaina aukštesnė, bet valdžiai parduoti reikia, nes tik kas valdžiai parduoda, gali gauti pirkti tam tikrų būtinų reikmenų).

Už paukštieną, atliekant privalomas duokles, dabar, pakėlus atlyginimą ir už privalomas duokles, mokama: už vištų ar viščiukų kilogramą gyvo svorio — 5 rubliai, kalakutų — 6 rubliai, ančių ar žąsų — 4 rubliai. Tai yra griežtai priverčiama kaina. Tik atidavus duoklių nustatytą normą, kas lieka, skatinama parduoti valdžiai pagal sutartis. Čia jau mokama už visokių naminių paukščių gyvo svorio kilogramą po 8 rb. 50 kp. Bet ir šios kainos yra žemesnės negu rinkos kainos. Už tas kainas pardodama tik iš reikalo, kad būtų galima nusipirkti kitų laisvai negaunamų reikmenų.

Paukščių peryklos beveik neparduoda viščiukų ir kitų paukštukų už pinigus. Du vienadienius viščiukus parduoda už tris vištos kiaušinius, du ančiukus ar kalakučiukus — už 4 vištos kiaušinius ir du žąsiukus — už 5 vištos kiaušinius.

— Telšių rajono 'Naujojo Gyvenimo' kolūkio paukštinin kas Jonas Rutkus yra pasižymėjęs. Jo vištos sudedančios iki 130 kiaušinių per metus ir sveriančios iki 2½ kilogramo, o gaidžiai net iki 3 klg. Su Rutkum lenktyniauja to paties rajono 'T. Lietuvos' kolūkio paukštininkas Liaugaudas. O Staniūnų Sovchoze, kur esą net 10,000 vištų, vištų dėslumas esąs dar didesnis — 140 kiaušinių per metus. (O vis dėlto, norint kiaušinį nusipirkti, reikia mokėti 70-80 kapeikų...).

— Šiuo metu Lietuvoje vyksta ir kolūkio apyskaitiniai susirinkimai. Kai kur ta proga 'renkamos' ir naujos kolūkių valdybos bei revizijos komisijos. Tačiau partija nusiskundžia, kad 'dar daugelyje' kolūkių su atskaitomybe sekasi prastai: vienur darbadieniai apskaičiuoti tik... iki pereitos vasaros pradžios, kitur derlius dar neįtrauktas į apyskaitas, o kitur apyskaitos net išvisо netvarkomos... Pagal taisykles, apyskaitos turi būti galutinai užbaigtos iki vasario 20 dienos.

— Lietuvoje dabar yra 35 muziejai, iš kurių 30 — kraštotyros muziejai. Tarp kraštotyros muziejų, kaip pasižymėję, minimi Mažeikių, Telšių ir Marijampolės (nebėra žymiųjų tarpe Šiaulių 'Aušros' muziejaus, kurio eksponatų daugumа, kaip buvo karo metu iš Šiaulių išvežiota į kaimus apsaugai, taip ir tebesą nesurinkti; neminimas tarp žymesniųjų ir buvęs Panevėžio Kraštotyros Muziejus).

Mažeikių muziejaus vedėju yra Jonas Baranauskas. Gal to muziejaus pasižymėjimo pagrindas yra tas, kad jame daug fotografijų iš pogrindinės komunistinės veiklos Lietuvoje... Bet yra jame ir 'kirvukų,' tautodailės dalykų ir net 'Adomo ir Ievos' bei didelė Šv. Petro statula...

— Lietuvos miestų įmonėse yra 668 komjaunuolių darbininkų brigados (įvairaus dydžio, gali būti vos iš kelių asmenų), iš kurių tik mažiau kaip pusė (317) laikomos 'puikios kokybės' brigadomis.

— Pakruojuje, šalia jau išgarsintos kiaulininkės Stasės Vaitkienės, pradedamos garsinti dar trys kiaulininkės: Vilija Urbanienė, Viktorija Staškevičienė ir Kristina Čepaitytė.

— Švenčionių rajono 'J. Žemaitės' kolūkio pirmininku yra Žemės Ūkio Akademijos studentas Klemensas Palaima. Be to, dar 25 rajono brigadininkai ir kiti pareigūnai tebesimoko agrotechnikos.

— Visoje Lietuvoje minima ir dar rengiamasi smarkiai minėti, bene per ištisus metus, Ukrainos prie Rusijos prijungimo 300 metų sukaktis. Visaip įrodinėjama, kad Ukrainai tai buvusi nepaprasta laimė...

— Nuo gruodžio antros pusės iki sausio vidurio Lietuvoj laikėsi stiproki šalčiai: dienomis iki 15 ir naktimis net iki 20 laipsnių Celsijaus žemiau nulio. Vidurkis apie 10 laipsnių šalčio.

— 23 kaišiadoriečiai, jų tarpe Malinauskas iš raikomo žemės ūkio skyriaus, paštininkė Lukoševičienė ir kontoros sargas Virbickas pasistatę po nuosavus namus. Namams statyti 1954 metais Kaišiadoryse valdžia išdavusi daugiau kaip 110,000 rublių ilgalaikių paskolų. (Jeigu paskolos būtų buvusios duotos tik tiems 23-ms, tai jiems būtų tekę po 5,000 rublių tų paskolų. Esamomis kainomis, nedaug ką galima pradėti su tokia paskola).

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Vietnamo parašiutininkai Indokinijoje laukia priešo atakos. Prancūzų kariuomenė sausio 22 dieną pradėjo smarkią ofenzyvą prieš komunistų jėgas.

Skaitykite "N-nas"

Automobilių taisymas

Darbas atliekamas prityrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta nuo 2 val po pietų iki 9 val. vak. M. ČESAS, 5842 So. Green Street (kieme) Tel. WEntworth 6-6699

Rūpestingas ir pigus TELEVIZIJOS IR RADIJO APARATŲ TAISYMAS

Priešpiet nuo 8-10 val. Popiet nuo 5-10
J. MIGLINAS
Šaukit tel.: HU 6-1038

DECKERT SHEET METAL AND FURNACE WORKS
Pakeitimai į gazo ir alyvos apšildymą.
ĮDEDAMI DEGINTUVAI
Šiaurinėje ir šiaurvakarių dalyje ir priemiesčiuose.
4954 MILWAUKEE AVE.
Tel.: KI 5-1141

Įsteigta 1907
MOKAME IKI
4%
SUTAUPOMS
OAK
SAVINGS & LOAN ASS'N.
Valstybės Priežiūroje
1429 WEST 18th STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: CANAL 6-1640

Įvairių firmų geriausios kokybės
Televizijos ir Radijo Aparatai
DIDELĖ NUOLAIDA
GARANTIJA, IŠSIMOKĖJIMAI
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 So. Halsted — DA 6-6887

PERKRAUSTYMAI (MOVING)
Perkraustau baldus ir kitus daiktus vietoje ir iš tolimesnių distancijų.
Turiu naują didelį sunkvežimį (truck) ir apdraudas (insurance) pervežamiems daiktams.
Patarnauju pigiai ir sąžiningai.
Kostas Eidukonis
6930 SO. TALMAN AVE.
Tel. GROVEHILL 6-7096
CHICAGO 29, ILL.

Savininkai didesnių ir mažesnių gyvenamų namų arba biznio pastatų, duokite atlikti
DARBUS GERAI!
MES ESAM "FORMICA TOP" INSTALIACIJŲ SPECIALISTAI
Vandentekio ir Kanalizacijos Kontraktoriai.
Gyvenamų ir biznio pastatų darbas.
APSKAIČIAVIMAS DYKAI
Skambinti
TRIANGLE 4-6173
RADCLIFFE 3-3498
Mes turime leidimus, draudimą ir užstatus. Darbas atliekamas pagal F. H. A. planus.
HENRY EVANS
PLUMBING & HEATING
Lietuvių firma

REUMATIZMAS
Greitai pagalbai nuo rausvų ištinusių kelių, pirštų, riešų ir nuo pečių gėlimo bei sustingusių raumenų vartok naują išradimą AMERPOL—žalias tabletes. AMERPOL greit sulaiko reumatizmo ir arthritis žalojantį skausmą. 100 tabletių $4.00, užsakoma tik per paštą.
Siųsk į: AMERPOL, Dept. L, 957 N. Ashland Ave., Chicago 22, Ill.

BUDRIKAS
skelbia nepaprastą KAINŲ NUPIGINIMĄ

Pirkėjams gerų baldų namams, saliono komplektų, kilimų, miegamųjų kambarių komplektų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų, televizijos, radio aparatų, papuošalų (jewelry), deimantų, laikrodėlių — su didele sutaupa ir lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Be to, pirkėjai turės progos laimėti dovanas.
Gali laimėti: $2,200 vertės iš Europos importuotą sportinį automobilį— ir vienos savaitės atostogas (vacation) dviems asmenims — Miami Beach, Floridoj.

Kuponai pirkėjams duodami nemokamai. Atsilankykite!

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 South Halsted St.
Telefonas: CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. Victory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

INVEST YOUR CHRISTMAS MONEY IN REVERE WARE

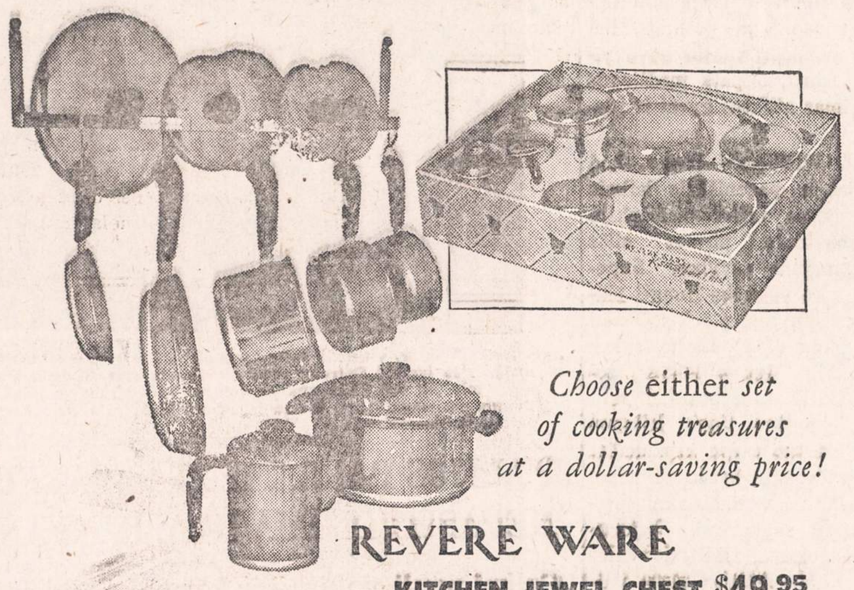

Choose either set of cooking treasures at a dollar-saving price!

REVERE WARE

KITCHEN JEWEL CHEST $49.95
11 PURPOSE SET $39.95

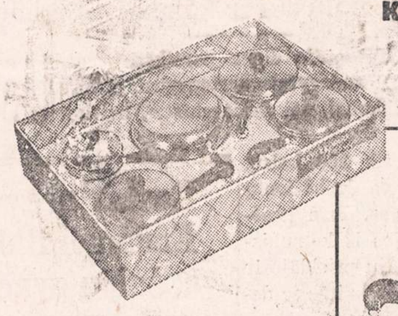

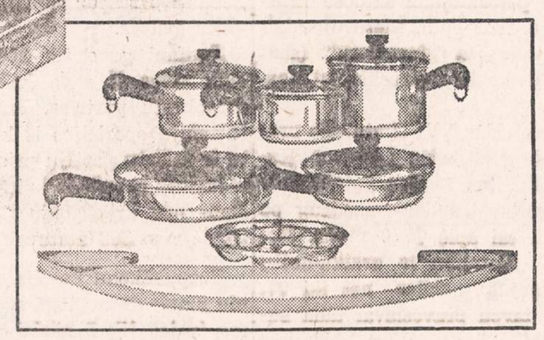

KITCHEN JEWEL CHEST includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 2 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 4 quart Covered Sauce Pot
- 6 inch Covered Skillet
- 10 inch Covered Skillet
- 6 cup Percolator
- Special Deluxe Hanging Rack

11 PURPOSE SET includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 8 inch Covered Skillet and Egg Poacher Inset
- 10 inch Covered Skillet
- 1½ quart Double Boiler
- Special Deluxe Hanging Rack

Truly assortments fit for a queen, these two sparkling Revere Ware sets are designed for a *lifetime* of better cooking! Choose *either* selection of copper-clad stainless steel beauties . . . you'll *save* 5% on the set price, *save* on fuel bills, *save* on cooking time, *save* on replacement costs. And both sets are attractively packaged in colorful chests.

Discover, as millions of American homemakers have, that the *finest* utensils are the most *economical* as well. Stop in tomorrow to make your choice!

ASK ABOUT OUR BUDGET-PAYMENT PLAN

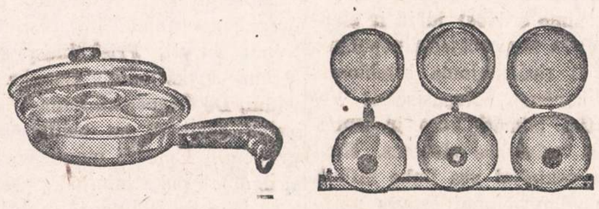

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas. KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą. KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000.

Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj **MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ.** Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Rockford, Ill.

ALT reikalai

A. L. Tarybos skyriaus susirinkime įstojo nauja organizacija, kuri atsiuntė tris atstovus. Toji organizacija, — tai Rockfordo labdarių kuopa. Dabar į tarybą įeina 7 organizacijos.

ALT skyrius jau 10 metų sėkmingai dirbą Lietuvos laisvės darbą. Buvo išrinkta nauja valdyba: pirmininkas — Juozas Bacevičius, vicepirmininkas — Balys Špokas, sekertorius — senasis P. A. Deltuva, iždininkas — Petras Šernas. Buvo svarstytas taip pat Vasario 16-sios minėjimo klausimas. Rengimo komisija pranešė, kad italų St. Ambrogio salė išnuomota vasario 21 dienai.

Kultūros Draugijos Meno Mėgėjų Ratelio Choras ir jo mokytojas solistas Juozas Slučka pažadėjo atlikti meninę programą. Šeštadieninės mokyklos mokytoja ponia Bubelienė pažadėjo paruošti vaikučius deklamacijoms. Kalbėtoją norime gauti iš Chicagos, iš ALT centro valdybos. Rockfordo lietuviai rengiasi paminėti, kiek įmanoma, iškilmingiau Lietuvių Tautos Šventę — Vasario 16-ją.

K. D. Meno Mėgėjų Ratelio susirinkimas

Susirinkime turėjo būti renkama nauja valdyba, bet kadangi senoji valdyba labai pasižymėjo savo veikla meno ir labdaros srityse, tai susirinkimas vienbalsiai paprašė senąją valdybą pasilikti ir šiems 1954-ms metams. Su mažais pakeitimais visi sutiko dirbti toliau ir skleisti meną Rockfordo lietuvių tarpe.

Taip pat vienbalsiai nutarta paaukoti $25.00 A. L. Tarybai, minint Vasario 16-ją. Nors choras dar jaunutis ir jo iždas nedidelis, bet labdaros ir Lietuvos laisvės reikalus jis gausiai remia. Nutarta įtaisyti Kultūros Draugijos naujo namo scenos uždangą. Atrodo, kad uždangos įrengimas kainuos apie tris šimtus dolerių.

Balfo 85 skyriaus susirinkimas

Balfo 85 skyriaus susirinkime išrinkta nauja valdyba: pirmininkas — Vincas Keršys, vicepirm. — Ona Sinkevičienė, sekretorius — senasis P. A. Deltuva, iždininkas — senasis Bronius Kovaitis. Įstojo keletas naujų narių.

Drabužių rinkimas vyksta. Kas nori paaukoti drabužių, gali juos atnešti į Kultūros Klubą. A. Savickas ar F. Bagdonas priima taip pat. Iš iždo buvo paskirtos aukos: $25.00 — Balfo ir $25.00 — Vasario 16-sios Gimnazijos namo pirkimui.

Po susirinkimo įvyko pobūvis (šurum burum). Skanius užkandžius pagamino ponios P. Kruvelienė ir R. Bučienė. Joms priklauso padėka už jų didelį pasišventimą BALfo naudai. Gaila, kad žmonių buvo nedaug. Bet ir iš to liks pelno. Tik senesniejî lietuviai pasipiktinę naujakuriais. Sako, jeigu jie jauni būdami neateina, tai mes seniai taip pat sėdėsime namie.

—žvalgas

Make today your Day buy United States Defense Bonds

Garsinkitės "N-nose'

Cleveland, Ohio

Lietuvos lakštingala Clevelande

1954 metų sausio mėn. 23 d. Clevelando lietuvių visuomenė turėjo meno šventę.

Tą dieną, atvykę iš Montrealio, Kanados, koncertavo buv. operos solistė E. Kardelienė bei pianistas K. Smilgevičius.

Koncertas praėjo nepaprastu pasisekimu. Solistė Kardelienė, turėdama gerą mokyklą, patyrimą ir ilgametę scenos praktiką Clevelande žybtelėjo pilnu savo talentu. Jos parinktos dainos (repertuaras) labai rūpestingai, o jų atlikimas tiesiog tobulas.

Nenuostabu, kad mums ją beklausant teko nubraukti ašarą bei pamiršti pilką kasdienį gyvenimą.

Daug metų čia negirdime lakštingalos, o sol. Kardelienė priminė mums ją lakštuojant.

Įaudrinta publika kėlė jai tokias ovacijas, kokias moka sukelti temperamentingi italai.

Taip pat turėjo didelį pasisekimą ir pianistas K. Smilgevičius.

V. A.

TAUTIEČIAI!

Lietuvių Kultūros Fondo Australijos valdyba yra paruošusi spaudai savo metraštį "Atolas", gausiai iliustruotą, 200 pusl. Visi, kuriems rūpi kultūriniai klausimai, kviečiami šį įdomų ir turiningą leidinį iš anksto užsisakyti ir tuo paremti jo išleidimą. Prenumeratos kaina 3 dol.

Turiny arch. V. Žemkalnio įžangos žodis.

I. Žodžio menininkai. 1. Pulgis Andriušis — A. Zubras, 2. Gegužinė Bružėje — Pulgis Andriušis, 3, Į užtrenktas duris (V. Krėvė) — A. Karazijienė, 4. Galilėjos žvejų tarpe — V. Krėvė, 5. Iš V. Kazoko kūrybos, 6. Smūgių keliu — V. Krėvė, 7. Iš J. Žukausko kūrybos.

II. Nemirštami vardai. 1. Stuoka Gucevičius — V. Žemkalnis, 2. Vydūnas — A. Krausas, 3. Atsiminimai ir svarstymai tikybos atžvilgiu — Vydūnas.

III. Kultūros bare. 1. Kad nebūtų lyg sudžiūvęs lapas (M. Biržiška) — A. Karazijienė, 2. Iš anapus Ramiojo vandenyno — M. Biržiška, 3. Prof. Stp. Kolupaila — dip. inž. V. Civinskas.

IV. Vaizdų ir garsų pasauly. 1. Lietuvių dailė tremtyje — Telesforas Valius, 2. Telesforo Valiaus tragiškoji kūryba — A. Vaičaitis, 3. Lietuviai dailininkai Australijoje — A. Rūkštelė, 4. Pasaka — Vl. Jakubėnas, 5. Vl. Jakubėnas.

V. Dienos temomis. 1. Klausimas, tapęs problema — J. Kardelis, 2. LKF Australijos Apygardos 1952-1953 m. veiklos apžvalga — J. Meiliūnas.

Leidinį redagavo redakcinė kolegija: A. Karazijienė, A. Zubras ir A. Krausas. Meninė priežiūra dail. V. Simankevičiaus. Užsakymus ir pinigus siųsti leidėjui-redaktoriui: A. Krausas, 4 Grandview Ave. Maribyrnong, Vic. Australija.

COTTAGE TV
FOR
RAPID SERVICE
$7.95 DAYS NIGHTS SUNDAY
HOME SERVICE
CALL
MU 4-9097
ALL TUBES EXC. PIX TUBE
90-DAY WRITTEN GUARANTEE

Detroit, Mich.

Vasario 16 d. minėjimas

Vasario 16 d. iškilmingas paminėjimas Detroite įvyks vasario 14 d. 1500 Scotten Ave., (Western Highschool salėje — ten pat, kur buvo ir pereitais metais).

Minėjimo pradžia — 3:30 val. po pietų (punktualiai). Salė adara nuo 3 val.

Kalbėti jau yra sutikęs ALT vicepirm. adv. Olis. Yra pakviesti ir Michian valst. senatoriai.

DLOC šiam minėjimui suruošti deda visas pastanas. Kviečiame į talką ir visą Detroito lietuvių visuomenę, o ypač gausingai dalyvauti minėjime.

Proramą vėliau paskelbsime spaudoje.

J. B.

"Santarvė"

Pasirodė šių metų "Santarvės" nr. 1, tai Lietuvių Rezistencinės Santarvės laikraštis, leidžiamas Anglijoje. Praėjusiais metais pradėtas spausdinti spaustuvėje ir metų laikotarpyje išleista 6 numeriai. Kaip matyti iš redakcijos pasisakymo, šiais metais "Santarvė" bus leidžiama kas mėnesį, išskyrus birželio ir rugpiūčio mėnesius, pastovia 32 puslapių apimtimi. Laikraštį redaguoja rašytojas F. Neveravičius.

V. Vytenietis

Lietuviai perka tose krautu vėse, kurios garsinasi NAU JIENOSE

KANADOS ŽINIOS

Montreal, Kanada

Montrealio Jūros Skautų Rėmėjų Būrelis vasario 6 d. 7 v.v. rengia pirmą viešą vakarą su įdomia programa, 1862 Wellington St., Dom Polski Hall.

Montrealio visuomenė nuoširdžiai prašoma savo atsilankymu paremti Jūros Skautus. Veiks bufetas, o įėjimas tik 1 doleris.

Rėmėjai

Šalpos fondas

Po didelių pastangų Montrealyje susiorganizavo platesniu pagrindu, apimdamas visas sroves (nuo dešinės iki kairės) šalpos fondas. Jo pirmasis veikimo planas, — tai miesto suskirstymas mažais kvartalais, tuose kvartaluose suradimas įgaliotinių, kurie, talkininkaujant patiems šalpos fondo nariams, aplankytų kiekvieną lietuvį, kurios pasaulėžiūros jis bebūtų, ir surinktų aukas nelaimingiesiems, šalpos reikalingiems tautiečiams.

Tas pat šalpos fondas gegužės mėn. 1 d. rengia viešą vakarą, kuris pavadinamas "Ramunių vakaru". Šio vakaro pelnas yra skiriamas tremtinių šalpai.

Montrealio visuomeninės organizacijos prašomos įsidėmėti šią gegužės mėnesio 1 dienos datą ir ją rezervuoti šalpos fondui, o visuomenė nuoširdžiai kviečiama prisiminti nelaiminguosius brolius ir seses.

Šalpa

Žinios iš Anglijos

★

Lietuvių Namai

LONDONAS. — Sausio mėn. 24 d. įvyko Lietuvių Namų Klubo metinis narių susirinkimas. Kaip būdavo ankstyvesniais metais, taip ir praėjusių metų valdyba iš savo veiklos beveik neturėjo nieko pranešti. Susirinkimas tęsėsi virš dviejų valandų ir praėjo tik gyvų diskusijų ženkle. Svarbesni pasiūlymai: įsteigti Lietuvių Namuose skaityklą ir arbatos barą. Užvesti pageidavimų knygą ir išversti į lietuvių kalbą klubo įstatus. Svarbiausia, — tai kad klubo valdyba pasistengtų daugiau suruošti kultūrinių pareigimų.

1953 m. buvo 139 nariai, metinis nario mokestis pustrečio šilingo, remiantis praėjusių metų narių nutarimu, šitas mokestis turėtų įeiti į naujai įsteigtą klubo iždą. O iš gėrimų baro gautas pajamas "nušienauja" namų direkcija.

Klubo pirmu ir kitiems metams išrinktas R. Baublys, valdybos nariais: Kalibatienė ir Bosikis.

1914 - "Naujienų" - 1954
jubiliejiniai metai
VASARIO 21 DIENĄ
jubiliejinis koncertas

SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.

Dainuos Anna Kaskas

REAL ESTATE INSURANCE
ANTON G. FLORIAN
1824 W. 47th St. Phone: LAfayette 3-9300
Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8 val. vakaro.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE CO.
4181183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

STANDARD FEDERAL SAVINGS - STIPRIAUSIOJI TAUPYMO ĮSTAIGA

Santaupos pas Standard Federal yra saugios, nes

1 Daugiau kaip $32,000,000.00 arba 95% visų narių santaupų investuota į Amerikos valdžios bonus ir Veteranų Namų Statybos Paskolas. Šios paskolos ligi 60% yra JAV vyriausybės garantuotos.

2 Atsargos ir pertekliai sudaro daugiau negu $3,450,000.00 arba virš 10% visų narių santaupų. BENDRAS TURTAS VIRŠ $44,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS saugumas ir už indėlius mokami aukštesni nuošimčiai padarys Jūsų ateitį saugesnę. Kiekviena sąskaita yra Federal Savings and Loan Insurance Corporation apdrausta ligi $10,000.00.

ĮSTAIGOS VALANDOS:

Kasdien, įskaitant šeštadienius, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: Virginia 7-1141

Now Enjoy FULLY AUTOMATIC Cooking!

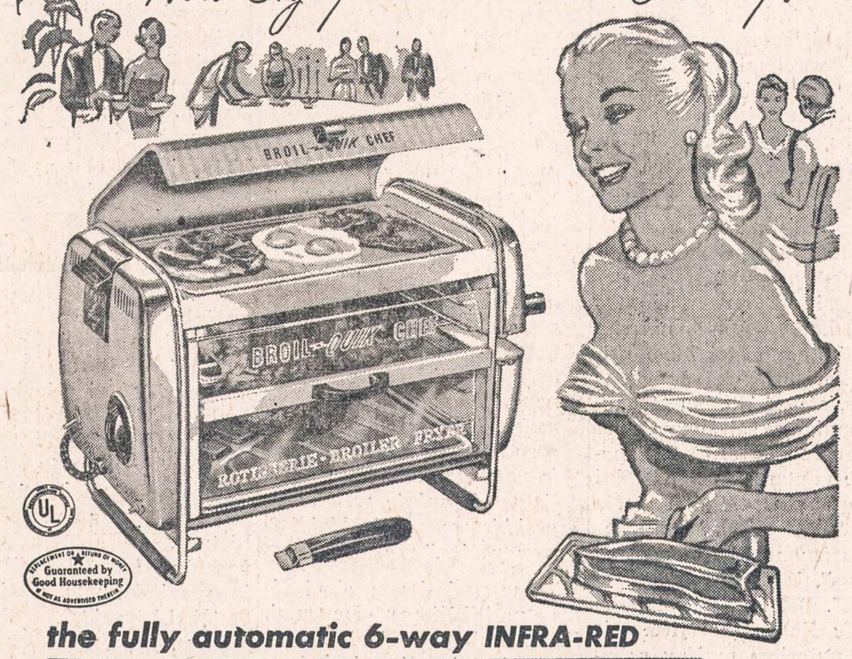

the fully automatic 6-way INFRA-RED
BROIL-QUIK® CHEF
the World's Largest Selling Rotisserie

It BARBECUES · ROASTS · TOASTS · BROILS · GRILLS · FRIES!

Cooking with the automatic BROIL-QUIK Chef is so cool, quick 'n' easy. It's almost magic the way the rotisserie turns itself, times itself... even shuts itself off! You'll get "picture" roasts, tangy barbecued chicken, exotic shish-kebab. From the spacious broiler comes sizzling steaks, chops and hamburgers in the time it takes to set the table. From the top grill, crackling ham and eggs, sausages — you name it! All this in a unit that's so compact, beautiful and efficient that more BROIL-QUIKS are sold throughout our land than any other brand. Come in for your BROIL-QUIK demonstration today!

...when you buy a BROIL-QUIK you buy the BEST!

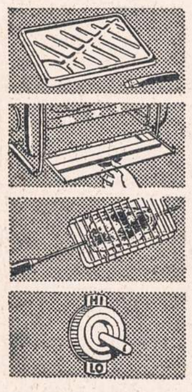

EXCLUSIVE WELL & TREE TRAY
• Channels all the delicious juices for easy pouring.

SLIDE AWAY GLASS SPATTER SHIELD
• Watch your roasts through every stage of cooking. Slide it under unit into concealed compartment when broiling.

EXTRA ROTATING GRILL SPIT
• Barbecues or rotates steaks, chops, hamburgers.

2-HEAT CONTROL that really works
• A quick searing heat for broiling — a specially controlled heat for barbecuing and roasting.

with timer (model illustrated)
Model GT $69.95
Reduced now to $49.95
LIMITED TIME ONLY

• Concealed electric motor • 6 broiling levels • Kool-Grip detachable tray handle • E-Z Clean tray levels • Unique infra-red element allows you to use top and bottom sections together • Full year factory guarantee, including motor.

UNION APPLIANCES
40 So. Clinton Street DEarborn 2-4838
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GET THE GAS HEATER BACKED BY
$38,342,000
OF HEATER EXPERIENCE

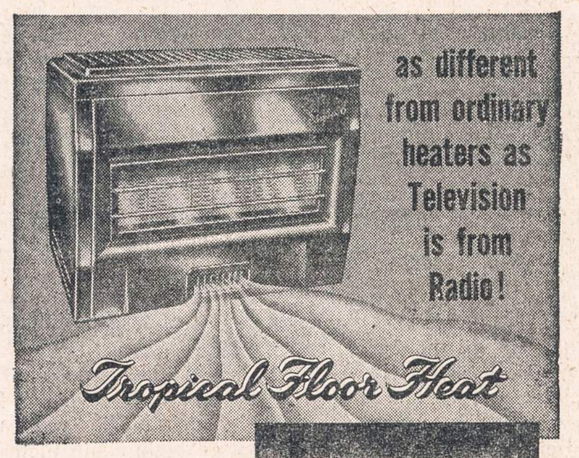

as different from ordinary heaters as Television is from Radio!

You owe it to yourself to SEE the SENSATIONALLY BETTER—

Siegler PATENTED AUTOMATIC GAS HEATER

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE and FURNITURE CO.
2876 West Cermak Rd. BIshop 7-3333
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
Property Management
Mortgage Sales & Loans
Notary Public
Investment Counselors
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Rates at ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders
Utility Bills Accepted

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
1 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Nedarbas

Cenzo Biuras Washingtone apskaičiavo, kad pereitos savaitės gale buvo 2,300,000 bedarbių Jungtinėse Valstybėse. Bedarbių skaičius nuo Kalėdų iki dabar pakilo 510,000.

Pernai tuo pačiu laiku bedarbių buvo 450,000 mažiau. Netekusių darbo civilinių darbininkų nuošimtis buvo prieš metus 3, o dabar 3.8.

Sausio mėnesį beveik visada padidėja nedarbas. Bet dabar, pirmą kartą į trejus metus, bedarbių skaičius prašoko 2 milijonus. Jisai buvo didesnis, kaip dabar, 1951 metais, būtent, 2,503,000.

Dar daugiau bedarbių buvo 1950 m. vasario mėnesį: 4,684,000. O pats didžiausias jų skaičius buvo tuoj po karo, demobilizacijos metu. Civiliniuose darbuose 1946 m. sausio mėn. tebuvo užimti tik 51 milijnas žmonių.

Daugiausia darbininkų buvo atleista šių metų sausio mėnesį statybos pramonėje ir dirbtuvėse. Neūkio darbuose užimtų žmonių skaičius nukrito nuo 55,300,000 gruodžio mėn. iki 54,400,000 sausyje. Ir nuolatos mažėja viršvalandžių (overtime) darbas.

Į bedarbių skaičių, be to, nėra įtraukti 270,000 žmonių, kurie buvo atleisti "laikinai" su instrukcija ne vėliau, kaip 30 dienų būvyje, grįžti į darbą.

Visa tai sudėjus į krūvą, susidaro vaizdas, kad gamybos veikla Jungtinėse Valstybėse yra susitraukusi gana žymiai. Vieni sako, kad tai, jei ne depresija, tai "recesija", lietuviškai tariant, atoslūgis, ir jie įspėja valdžią, kad ji imtųsi priemonių gamybos smūkimui sustabdyti, — antraip, ją galinti ištikti skaudi krizė. Kiti mano, kad pavojaus nėra. Prez. Eisenhowerio administracija irgi laikosi tos nuomonės, kad pramonėje vyksta tik persitvarkymas, siaurinant gamybą tose jos šakose, kurios dirbo daugiausia karo reikalams nuo to laiko, kai prasidėjo ginkluotas konfliktas Korėjoje. Šitiems darbams sumažėjus, atliekamos darbo jėgos keliasi į kitas sritis, bet kurį laiką tam tikra jų dalis neišvengiamai pasilieka neužimta.

Prezidentas sakosi esąs tikras, kad pramonės "susitraukimas" ("constriction") tęsis neilgai ir kad dar šiais metais gamyba vėl imsianti augti. O kad laikinai nedarbo sunkumai būtų greičiau nugalėti, jisai žadėjo pramonei visokeriopą valdžios paramą. Valdžia yra galingas veiksnys ekonominiame krašto gyvenime, ir jei ji sumaniai panaudos savo milžiniškus išteklius, tai depresijos bijoti tikrai nereikės.

Kiek sumanumo ji parodys, pamatysime. Kol kas tenka tik pažymėti faktą, kad Eisenhowerio administracija neketina atsidėti "Dievo valia" ir pasyviai laukti, iki "natūralios jėgos" pagyvins pramonės veiklą. Šituo atžvilgiu ji skiriasi nuo tų stambiojo biznio vadų, kurie nori, kad valdžia visai nesikištų į ekonominio gyvenimo eigą. Ne be reikalo jų atstovai prikaišioja prezidentui, kad jisai einąs "Naujosios Dalybos" pramintu taku.

APŽVALGA

GARBINA AMERIKOS PRIEŠUS

Milžiniška dauguma šiaurės korėjiečių ir kinų, patekusių į nelaisvę Jungtinėms Tautoms, atsisakė grįžti pas komunistus. Jie buvo laikinai pavesti tarptautinės komisijos globai ir apgyvendinti neutralios zonos stovyklose, kur jiems buvo duota trys mėnesiai laiko apsisvarstyti ir padaryti galutiną sprendimą, ar jie sutiks važiuoti į komunistų valdomus kraštus, ar pasirinks gyvenimą kitose šalyse.

Per tą "dumojimo laiką" buvo leidžiama vienos ir kitos pusės atstovams eiti pas tuos belaisvius ir juos įtikinėti. Bet iš didelės masės belaisvių tik keli šimtai davėsi komunistų agitatorių perkalbami. Kiti nenorėjo jų nė klausyti ir kėlė triukšmą, reikalaudami greičiau išleisti juos į laisvąjį pasaulį. Kelis kartus jų būriai jėga išsilaužd avo iš stovyklų, norėdami pasislėpti pietinėje Korėjoje. Pagaliau apie 50,000 priešingų komunistams korėjiečių ištrūko ir juos priglaudė Korėjos Respublika.

Bet virš 22,000 pasiliko neutraliose stovyklose iki galo. Kai tarptautinės komisijos globojimo terminas baigėsi, jie buvo perduoti Jungtinėms Tautoms.

Tačiau, kitoje pusėje irgi buvo tam tikras skaičius belaisvių, atsisakiusių grįžti namo: virš dvejeto šimtų pietinių korėjiečių, vienas anglas ir 23 amerikiečiai. Jie pareiškė norą pasilikti pas komunistus. Du amerikiečiai paskutinę valandą pakeitė savo nuomonę ir sugrįžo į Ameriką, o 21 nutarė negrįžti.

Apie juos rašo R. Mizara — ir jais gėrisi! Jisai sako ("Laisvėje", 1954 m. sausio 19 d.), kad jie "atrodo labai gražiai" ir dainuoja geras dainas; o pasilikti už Geležinės Uždangos jie nutarę štai dėlko:

"Jie pasmerkia makartizmą. Jie sako, kad Amerikoje nėra laisvės pasisakyti už taiką. Jie sako, kad čia, jų gimtinėje, siautėjąs žiaurūs ragangaudžiai, čia nekaltai kryžiavojami žmonės —darbininkų veikėjai, intelektualai, žmonių švietėjai, menininkai, dailininkai."

Mizara pilnai sutinka su šitokiomis jų "pažiūromis", nors ir apgailestauja, kad jie nutarė nevažiuoti namo, į Ameriką, kur jie privalėtų "kovoti už taiką, už laisvę liaudžiai". Būdamas jų vietoje, Mizara sakosi būtų pasielgęs kitaip, negu jie.

Bet jų atsisakymas grįžti esąs didelis "žygis", kuris pasiliksiąs istorijoje, kaip pamoka visam pasauliui.

Negrįžėlių "žygis"

Pasiklausykite, ką jų garbei pasakoja "L." redaktorius:

"Tie 22,000 karo belaisvių —šiaurkorėjiečių ir kinų, — kurie nusitarė pasilikti pas Rhee ir Čiang Kai-šeką, bus pamiršti taip greit, kaip bus pamirštas tas sniegas, kuris iškrito mums šių metų pradžioje.

"Bet tie amerikiečiai karo belaisviai, kurie pasiryžo pasilikti šiaurės Korėjoje bei Kinijoje,— pasilikti 'pas tuos azijatus', kaip tauškia tūli besmegeniai, — niekad nebus pamiršti.

"Jų žygis,—didžiulis smūgis Trumanui ir Eisenhoweriui, Achesonui ir Dullesui!

"Visas pasaulis skaitė jų pareiškimą. Visas pasaulis atsimins jų pareiškimą. (Paties Mizaros pabraukta. — "N." Apžv.).

"Jų tėvai ir motinos, jų broliai ir seserys, kurie šiandien, verčiami reakcijos (! "N." Apžv.), išsižada tų belaisvių, rytoj ar poryt jie galvos ir pergalvos tai, ką tie amerikiečiai padarė. Ir pergalvoję, į dalykus žiūrės kitaip."

Čia turime labai ryškų *aklo fanatizmo pavyzdį.*

Mizarai nieko nereiškia tas faktas, kad 22,000 belaisvių, kuriuos komunistai buvo privertę kariauti prieš Jungtines Tautas, atsisakė toliau tarnauti Kremliaus satrapams. Jie nieko nereiškia *prieš 21 amerikietį,* nutarusius pasilikti pas komunistus! Kokia gi čia logika?

Tuos žmones, kurie niekina "aziatus", jisai plūsta "besmegeniais". Bet kodėl jisai laiko 22,000 azijatų (korėjiečių ir kinų) nutarimą *mažiau reikšmingu,* negu 21 "jankių"? Kas tą tūkstantį kartų mažesnį skaičių padarė jo akyse "svarbesniu"; jei azijatai yra tokie pat žmonės, kaip ir amerikiečiai?

Šmegenų klausimu, kaip matome, neviskas tvarkoje yra pas patį Mizarą.

Bet begėdiškos drąsos jam nerūksta! Jisai drįsta garbinti "herojus", kurių išsižadėjo jų tėvai ir motinos, broliai ir seserys — ne kokie nors politikieriai, o paprasti žmonės, galvoją taip, kaip milijonai kitų Amerikos žmonių!

Jisai džiaugiasi, kad tie komunistų propagandos suklaidinti karo belaisviai sutrempė savo ištikimybės priesaiką Amerikai ir persimetė į priešo pusę!

Tačiau, jei Mizara turi pakankamai drąsos spiaudyti į veidą Amerikos žmonėms ir valdžiai, *tai kam jisai per akis meluoja,* sakydamas, kad šioje šalyje nesą laisvės ir siautėjąs "ragangaudžių" teroras? Argi jisai galėtų viešai, laikraštyje šitaip burnoti, jei būtų tiesa tai, ką jisai apie Ameriką pliauškia? Melas yra bailio ginklas.

Kas šitaip piktai naudojasi laisve, tas yra aršesnis jos priešas, negu visi "ragangaudžiai", sudėti į krūvą.

Skaitykite "N-nas"

PASTABĖLĖS

— "Darbo" Nr. įdėtas Dr. Pijaus Grigaičio sukakčiai paminėti str. Jame suminėta kai kas iš Dr. P. Grigaičio gyvenimo praeities ir rimtai apibūdinti jo visuomenės ir spaudos darbai.

Straipsnis baigiamas tokiu reikšmingu pasisakymu:

"Kai kas socialistų eilėse kartais pasisako, kad Dr. Grigaitis virto kompromiso žmogumi, nes jam, dirbant ALT, be kompromiso, esą, ir kvėpuoti negalima. Taip apie Dr. Grigaitį gali pamanyti tik žmonės, kurie jo pakankamai nepažįsta ir gal nevisai supranta, kad šiuo Lietuvai tragišku metu Lietuvos laisvinimo reikalas yra mums visiems bendras reikalas ir kad laisvinimo darbą dirbant, pozityvių pastangų tam tikslui derinimas yra mums, socialdemokratams, būtinas."

Čia nieko nepridėsi ir neatimsi. Pasisakyta visai teisingai.

— Tame pačiame "Darbo" numery str. "Pas kaimynus," polemizuojant su "Tėvynės sargu," Kaimynas štai kaip labai būdingai ir įsidėmėtinai pasisako:

"Žinant bolševizmo esmę, nebūtų sunku tas liūdnas vaizdas ir papildyti, ir patirštinti. Niekas neginčija bolševizmui n o r o perdirbti žmogų moraliai, socialiai ir intelektualiai pagal savąjį kurpalių. Visas klausimas— kiek jam sekasi kad ir Lietuvos dabartinio gyvenimo sąlygose."

Toms mintims dar labiau paryškinti toliau autorius sako šiaip:

"Mes suprantame, kad sovietinis okupantas traktuoja Lietuvą kaip savo koloniją ir ūkiškai ją išnaudoja Rusijos reikalui. Bet iš kitos pusės rūpi, kad Lietuva būtų kiek tik galima greičiau su Sovietų Sąjunga sulipdyta, kad Lietuvos gyventojai būtų laimėti bolševizmui. To nepasiekiama nei teroru, nei melu. Režimas, kad ir prieš savo norą, turi kai ką daryti ir pozityvaus. Dėl to absoliutus, iš anksto reiškiamas pesimizmas gali klaidinti mus pačius."

Tame pasisakyme slypi didis pasitikėjimas žmogumi. Kad ir galima pavienis asmuo suterorizuoti, galima jam daug ko primeluoti, galima jis apgaudinėti įvairiais pažadais, bet negalima visų žmonių, o šiuo atsitikimu visos tautos, suterorizuoti. Negalima visą laiką melu vedžioti, maitinti.

Čia ir pagrindinai skiriasi savo pažiūromis į žmogaus asmenybę ir bendrai į žmogų str. autorius Kaimynas ir "Tėvynės sargo" bendradarbis Dr. Šerkšnis. Sakytume, dar daugiau: tuo ir skiriasi "Darbo" ir "Tėvynės sargo" pažiūros į žmogų — "Darbui," Liet. Darbininkų žurnalui, nepakeliui su bet kuriais menamais tautos vadais ir jos "išganytojais," o "Tėvynės sargas," krikšč. demokratų organas, į tokius dairosi.

— 1954 m. "Keleivio" kalendoriaus redaktoriai pasikėsė keturiais metais pasendinti "Naujienas." Str. "Amerikos lietuvių spauda" spėliojamai pasakyta, kad "Naujienos" pradėjo eiti 1910 metais...

Kam, kam, bet 'Keleivio' kalendoriaus redaktoriui, rodos, pritiktų žinoti kuriais metais pradėjo eiti "Naujienų" dienraštis, jei jis iš anksto pasiskelbė, kad šiais metais vasario 19 d. bus paminėtos 40 metų sukaktuvės, ir juo labiau, kad netolimoje praeity panašių paminėjimų taip pat būta.

Na, kartais pasitaiko rūstesnių klaidų. Jos neišvengiamos. Be storžieviškų pastabų apie Šv. Kazimierą, šių metų 'Keleivio' kalendoriui parinktas įdomus jo turinys, kaip paprastai, margas. Čia rasi apie viską po trupučiuką. Štai šnektelta, ką reiškia Kalėdos ir Kūčios; papasakota apie ledmečių priežastis; prisiminta kaip žemėje galėjo atsirasti gyvybė; prabėgomis pasisakyta apie Lietuvos kunigaikščius ir buvusį Lietuvoje badą ir marą; prisimintos kovos Lietuvoje su bermontininkais; kai kas iš sveikatos ir ūkio ir dar daug kitų įvairenybių.

Ig. K. str. "Skaičių kalba" mėgino suskaityti, kiek JAV lietuvių išeivija yra padariusi Lietuvai nuostolių apleisdama Lietuvą. Jo apskaičiavimu, tie nuostoliai siekia per du bilijonų dolerių.

Na, tai skaičių kalba, kartais ir tokia stipriai suklaidina, ypač kai tie skaičiai doleriais verčiami. Bet jei kalbėtume nedolerine kalba, o paprasta kasdienybės, tai prie krūtinės ranką prisidėję turėtume prisipažinti, kas gi nudien kalbėtų, kartais užjaustų, kartais paguostų, kartais pažadėtų svetimų tarpe apie kenčiančią Lietuvą, jei lietuvių išeivijos pasauly nebūtų? Jei toji išeivija nespinduliuotų visai savo tautai, Lietuvai?

Greičiausiai Lietuva jau būtų seniai pamiršta... O dabar, dabar tos išeivijos atstovų pastangomis, štai JAV net Kongresas rado būtinu, reikalingu ir naudingu sudaryti specialią komisiją, kuriai pavesta patirti, iš pagrindų sužinoti, kokia nežmoniška žala padaryta Lietuvių tautai jos žemes įjungiant į rusų imperiją ir kokiomis žiauriomis, klastingomis, melagingomis priemonėmis tai įvykdyta ir kaip dar ir dabar Lietuvos žmonės ten naikinami!.. Deja, šitie darbai nepasiduoda doleriais įvertinami ir jais apskaičiuojami.

Bendrai sudėmus, šių metų "Keleivio" kalendorius daugiau praeity negu dabarty, o ateities jame nesijaučiama, bet jis skaitytinas. — *a.*

Lietuvių Kongreso delegatams ir atstovautoms organizacijoms

Amerikos Lietuvių Taryba, savo posėdyje 1953 m. lapkričio mėn. 29 d., nutarė įpareigoti ALT Vykdomąjį Komitetą išleisti Kongreso darbų knygą, kurią pirmoje eilėje gautų Kongrese dalyvavę delegatai ir jų atstovautos organizacijos.

Medžiaga šiai knygai tvarkoma ir ruošiama spaudai. Jau šiuo metu tenka apsispręsti, kiek knygos egzempliorių užsakyti. Tačiau tikrinant Kongreso mandatus, pasirodė, kad daugelio delegatų, kuriems knyga turėtų būti pasiųsta, adresai nenurodyti. Savo adresų nepažymėjo ir eilė mandatus išdavusių organizacijų. Kad visi Kongreso darbų knyga suinteresuotieji galėtų ją gauti, prašome Kongreso delegatus ir jų atstovautas organizacijas skubiai ALT Centrui (1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois) pranešti savo adresus, jei jų nebuvo mandatuose pažymėję.

ALT Sekretoriatas

Waterbury, Conn.

Perkūnija žiemą

Šių metų sausio mėn. 27 d. vakarą per šią apylinkę praėjo smarkus griaustinis su žaibais ir lietumi.

Ir senesnieji vietos gyventojai nepamena, kad kada nors sausio mėnesį būtų buvęs griaustinis šioje apylinkėje.

Oras čia atšilo ir siekia iki 50 laipsnių aukščiau nulio.

—Dzūkų Jonas

Neskaitęs "Naujienų" —liūdėsi visą dieną.

GRĮŽĘS LIETUVIS PASAKOJA APIE SIBIRO TREMTĮ

Su vokiečių karo belaisviais yra grįžę, kelios dešimtys gyvenusių Rytprūsiuose ir Klaipėdos krašte. Kai kurie iš jų yra gryniausiomis lietuviškomis pavardėmis, nors šiaip su lietuviais neturi jau nieko bendro. Tačiau tarp jų yra grįžęs ir vienas mūsų tautietis, kuriam ilgą laiką teko gyventi įvairiose karo belaisvių stovyklose ir Sibire sueiti mūsų tremtinių. Grįžusiojo pasakojimu, 1945—49 metais apie pusę belaisvių, ypač tie, kurie buvo silpnesnės sudėties, pirmoje eilėje inteligentai, neišlaikė ir stovyklose mirė. 1947 jis buvo priskirtas prie dvarų ir pilių statybos sovietiniams generolams. Marš. Sokolovskiui statė vilą netoli Volgos — Maskvos kanalo, apie 25 km nuo Maskvos. Tai buvo bolševikų valdžios jam skirta dovana apėmusi 1 kvadratinį kilometrą žemės, kurioje buvo dvaras su rūmais. Pilis buvo taip pat statoma ir marš. Konevui, pirmininkavusiam per Berijos ir jo bendrininkų bylą. Prie pilies buvo įtaisytas "kolchozas — dvaras". Į pilį buvo sugabenti visi Konevo karo trofėjai, tarp jų — brangus fortepionas iš Vienos, imperatoriaus Franzo Josepho vestuvinė dovana. Vienas iš belaisvių "turėjo garbę" tuo fortepionu net paskambinti.

Lietuvių jam teko sueiti porą kartų

1949 m. Sibire keli klaipėdiečiai belaisviai pareiškė esą lietuviai. Todėl jie buvo iš karo belaisvių stovyklos išeklti, o jų statusas iš belaisvio pervestas į "peresilninkus" — jiems buvo leista apsigyventi kaip civiliams, bet judėti turėjo teisę tik 50 km spinduliu; jie tikėjosi, kad juos grąžins į Klaipėdos kraštą ar į Lietuvą, bet taip nebuvo, vietoj to turėjo pasirašyti pasižadėjimus, kad 20 metų išdirbs ir išgyvens Sibire.

1948 m. Stalinske sutiko prie darbovietės dvi lietuvaites, kurios buvo neseniai "užverbuotos" darbams Rusijoje ir dirbo fabrike. Ta proga tenka pastebėti, kad tiek pačioj Sov. Sąjungoj, tiek jos okupuotuose kraštuose nuolat vyksta "savanoriškas" įrašymas darbams "į Sibiro pramonę". Mergaitės skundėsi, kad jos yra sekamos, ir patvirtino, kad ten buvo atvežtas visas lietuvaičių darbininkių transportas, bet paskiau jos visos buvo išskirstytos po 3—4 į visas puses.

1951 m. Sverdlovske, bedirbant prie statybos, gretimam sklype už tvoros matė dirbančius vad. darbo batalionų vyrus. Jie, daugiausia 22—23 metų amžiaus, belaisvius kalbino vokiškai. Pasirodo, tai būta bolševikinėn "darbo tarnybon" paimtų lietuvių, latvių ir estų. Lietuviai pasakojosi daugiausia kilę iš Joniškio ir iš Panevėžio apylinkių.

Tremtinių iš Lietuvos pats jis daug nesutikęs, nes jie būdavo daugiausia vežami ne į pramonės centrus, bet daugiau į miškus ar akmenų skaldyklas, rečiau į kolchozus. Tačiau vokiečių karo belaisviai, kurie visą laiką nuo pat 1945 m. buvo laikomi vad. "zakliučennyje" (imtiniais) ir perėjo daug priverčiamojo darbo stovyklų, yra faktiškai sutikę nemaža tremtinių iš Pabaltijo valstybių. Iš tų belaisvių jis girdėjęs, kad pvz. už kalnų, Volgos link, į šiaurės rytus nuo Maskvos, belaisviai matę ištisus kaimus su apgyvendintais pabaltiečiais. Jų teigimu, tokie kaimai jau iš pirmo žvilgsnio išsiskiria iš rusų kaimų savo tvarkingumu ir švaria išvaizda.

Vokiečių karo belaisviai, anksčiau laikyti Lietuvoje, o paskiau pereklti Sibiran, ir jam pačiam **pasakojo apie pavergtą Lietuvą, joje įvykusias deportacijas, partizanų kovas miškuose etc.** Belaisvių teigimu, partizanai daug kur Lietuvoje dėvėjo rusiškas uniformas ir tuo būdu dažnai suklaidindavo rusus, kurie nespėdavo apsižiūrėti. Miškuose belaisviams bedirbant, dažnai tekdavę su partizanais susidurti. Partizanai kai kur sunaikino belaisvių stovyklų sargybas, o belaisvių paklausdavo, ar nori eiti kartu su jais į miškus ir dalintis "miško brolių" likimu. Tačiau jėgos nevartodavo: kas nenorėjo — paleisdavo. Tačiau iš belaisvių nedaug kas dėdavosi su partizanais, nes iš miško buvo dar mažiau vilties kada nors grįžti į Vokietiją. Rusai labai bijodavo partizanų — sargybiniai naktį užsibarikaduodavo atskirame name. Rusai Lietuvoje visados vaikščiodavo su stipria apsauga, po 10—12 būriais, — jie saugojo jau ne belaisvius, bet save. Panaši padėtis buvusi ir Ukrainoje, kur kartais rusai belaisvius nakčiai palikdavo vienus, patys pasitraukdami į miestelį, kur saugiau. Kaip represijos prieš gyventojus, rėmusius partizanus, Ukrainoje buvo taip pat įvykdytos masinės deportacijos. Belaisviai kalbėjo, kad pvz. 1948 m. taip buvę išvežti Kovelio srities gyventojai.

Belaisviai daugiausia pasimokę iš rusų darbininkų, ypač dirbdami prie statybų, ne kartą vykdė sabotažo aktus. Už sabotažą ar įtarimą jį padarius 1945—46 metais daug vokiečių belaisvių buvo sušaudyta. Po 1946 m. jau rečiau šaudydavo, bet sodindavo į aštrųjį karcerį.

1949 m., bedirbant Kuznecke, dabar vadinamam Stalinsku, juos pradėjo tardyti, bet užrašydavo visai ką kitą, negu sakydavo tardomasis. Jei nepasirašydavo, tai tokius čia pat mušdavo ir paskui kišdavo į karcerį, laikydami po 50 žmonių mažame kambarėlyje sukimštų. Daug kas neišlaikė — pasikorė ar išėjo iš proto. Po dviejų mėnesių tokio laikymo karceryje jau iš kiekvieno išspausdavo "prisipažinimą", tikriau, po surašytu aktu tardomasis, nematydamas kitos išeities ir į viską modamas ranka, padėdavo savo parašą. Tardomieji dažnai būdavo nuteisiami sušaudyti ar pakarti. Ir pats pasakotojas 1949 m. per Stalino gimtadienį buvo nubaustas mirties bausme, bet ji tą pačią dieną buvo pakeista 25 metais priverčiamojo darbo. 1949 m. taip buvę 80,000 vokiečių belaisvių nuteisti mirties bausme. Nubaudus režimas labai pasikeisdavo. Dabar jie būdavo jau "zakliučennyje" — laikomi tikrais kaliniais. Prie sargybinių drausdavo prieiti arčiau kaip 5 žingsniai. Saugojo "mėlynieji" — rusų NKVD (MVD) daliniai, sudaryti iš nepaprastai žiaurių sargybinių. Senesnio amžiaus sargybiniai visuomet būdavo geresni. Kokios žiaurios suimtųjų sąlygos, pavaizduoja kad ir šis faktas: **nuteistieji belaisviai patys reikalaudavo, kad juos sušaudytų, o paskui streikuodavo, nepaisydami grasinimų, kad už tai juos sušaudys.** Kitaip tarus, mirtis atrodė geresnė už tokias nežmoniškas gyvenimo sąlygas.

Maistas. Nuo 1945 m. iki atleidimo gaudavo į dieną po 600 gramų duonos. Tuo tarpu rusų gyventojai 1945—47 m. gavo tiek pat arba net mažiau: nedirbantieji 300 gr, dirbantieji — nuo 400 iki 600 gr. duonos. Be to, belaisviai gaudavo dar bulvių ir rudenį kopūstų. Tačiau bulvės būdavo dažnai sušalusios ar supuvusios. Riebalų ir mėsos negavo. Šių Rusijos ci-

(Tęsinys 7-ame pusl.)

SKAUTŲ ŽODIS

REDAGUOJA REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Adresas: Skautų Žodis, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Nr. 3. 1954.II.1.

MYK.

QUO VADIS?

Žmogau, išvalyk savo vidų, o nešvarumai aplinkui tave, patys išnyks!

Paskutinis šūvis nutilo karo laukuose. Iš griuvėsių ir dulkių pakilę naikinamų tautų vaikai susimetė į būrius. Juos okupacinės jėgos patalpino į tam tikras stovyklas, "surinkimo lageriais" vadinamas.

Nors karinė valdžia gausiai maitino išvargusius nuskriaustuosius žmones, bet surinktieji nesijautė laimingi. Ėjo gandai, kad rusai reikalauja visus pabėgėlius priverstinu keliu grąžinti į jų kilmės kraštus. Nerimastis buvo kiekvieno veide. Daugelis bailesnių stengėsi gyventi už stovyklos ribų ir iš šalies stebėti besikūriančias DP stovyklas.

Vos nutilus sprogstančioms granatoms, būreliai pasišventusių lietuvių griebėsi tautinio atkurdinimo. Nelengvas tai buvo darbas: UNRRA-je, pabėgėlius globojančioj organizacijoj, buvo daug nepalankių žmonių, kurie ne tik nerėmė, bet kliudė tokiam judėjimui.

Garbingi skautų vadai, nebodami savo siūbuojančios ateities, pūtė "susirinkimui" trimitus, kvietė seses ir brolius būriuotis.

Dr. V. Čepas, Lietuvoje buvęs Vyr. Skautininko kandidatu, po karo gyveno Oldenburgo stovykloje. Patyręs, kad anglų okupacinė valdžia įsikūrė kažkur prie Bad Oeynhausen, važiuoja dviračiu 400 km. į Detmoldą, kur randa tinkamą vietą steigti skautų atkurdinimo centrą. Tuo laiku Detmolde 45,000 gyv. miestelyje buvo vos keli lietuviai: dail. Kolba, p. Binkevičius, J. Mainelis (vėliau žuvo nelaimėje) ir k.

Dr. V. Čepas prie jų prisijungė. Vokiečiai maitinosi kortelių sistema: atvykę gaudavo tokias korteles, tačiau jomis negalima buvo pramisti. Bet, nežiūrint ekonominių kliūčių, į skautų atkurdinimo centrą plaukė kilnūs pasišventėliai kaip antai: sktn. Prekeris, sktn. Šarūnas, sktn. Spalis, pask. Stepšys, Dainutis, p. Raulinaitis, didelis skautų bičiulis.

Veikiai Hiddesene įsisteigė lietuvių komitetas, o kiek vėliau Bahnhof st. 6 įsikūrė Raudonasis Kryžius, kuris mielai skyrė patalpas ir skautams.

Hiddesene buvo latvių stovykla, kuri lietuviams pietų duodavo dubinėlį sriubos. Dažnai vietiniai skautai, atvykus svečiams, savo sriubos davinį atiduodavo, o patys eidavo į apleistus laukus rinkti kiaulinių pupelių ar kokių užsilikusių morkų...

Sumanių lietuvių dėka anglai parėmė skautų atsikūrimo idėją ir veikiai stovykla augo kaip ant mielių. Prisimenu, atvykus į Detmoldą sktn. Paužai, skautės daug prilakstė iki gavo jam gabaliuką duonos.

Susirinkęs skautininkų būrelis, nekreipdamas dėmesio į savo netikrą ateitį (būti deportuotiems), vis energingiau jungėsi į didžiulį darbą. Ir štai 1945 m. atspausdinamas su lietuviškais akcentais kalendorėlis "Budėk!". Nuostabu tai, kad neturint lietuviškų akcentų, spaustuvė, laužydama replėmis švininės raides, tokius akcentus pasigamino. Spalio 1 d. pasirodo rotatorium spausdintas pirmasis skautiškas leidinys "Skautybė". Ją išleidę, skautininkai pasivadino: "Laikinoji Vyriausioji Skautų Vadija".

Pavartęs pirmąją "Skautybę" (vos 6 psl. leidinį), jauti kaip kiekvienas žodis liepsnoja artimo meile, — meile savo nuskriaustajai tautai ir tėviškei. Pask. Vyrvaldas išsireiškia: "Mes turime didelių užsidegimu stvertis darbų ir pareigų, kurių laukia jaunimas ir visa lietuvių tauta. Mes turime vykdyti savo šventus įžodžio pažadus".

Vyr. sktn. V. Gruodžius skelbia pasirengimą demokratiškam skautų valdymosi organui išrinkti suvažiavimo keliu. Jame jis sako:

"Mūsų visų vienodas tikslas —Dievui, Tėvynei ir Artimui, vykdant skautų įstatus".

Pirmam numeriui išeinant, Brolijoje jau buvo užsiregistravę du tuntai ir 12 draugovių, dėl to 1945 m. spalio 26 d. Detmolde Bahnhofstr. 6 šaukiamas pirmasis vadų suvažiavimas.

Nesant pašto veikimui ir neriedant traukiniams, per stovyklas paleidžiami pasiuntiniai, kurie platindami skautų kalendorėlį "Budėk!" ragina visus vadus važiuoti į Detmoldo suvažiavimą. Man yra gerai žinoma, kad toks pasiuntinys aplankė ir Augsburgą ir kiekvieną kitą stovyklą visoje okupuotoje Vokietijoje.

"Skautybė" 2 nr. pasirodė 1945 m. spalių 26 d. melsvame popieriuje rotatorium spausdinta 15 psl. ir skiriamas vadų suvažiavimui. Jame jau sktn. Šarūnas prabyla ir į jūrų skautus.

Spontaniškai kylant skautų dvasiai, atsirado gyvas reikalas bent kaip nustatyti skautų uniformą ir jų ženklus. Laikinoji Brolija griebėsi darbo ir 2 nr. nustato pagrindines uniformos taisykles.

Paskutiniame puslapy skelbiami įsakymai, iš kurių matosi, kad jau užsiregistravo 31 draugovė. Kaip lava liejasi skautiško gyvenimo atgijimas. Raudonasis Kryžius, Komitetai ir visa visuomenė, matydama darnų jaunimo darbą, kaip užkrėsta metasi drauge su jaunimu, dirba atkurdinimo darbą, nesigailėdami jokių išlaidų. Ypač energingai prisijungė Detmoldo lietuvių grupė, nuo savęs skirdami tam suvažiavimui maistą, antklodes ir aprūpino atvykusius skautus nakvyne.

Suvažiavimas praeina gausiai ir nuoširdžioje nuotaikoje, skautiškoje dvasioje. Gailiuosi, kad negaliu čia nupasakoti visą jaudinančią to suvažiavimo eigą. Grįžę vadai, suvažiavime pasisemtą nuotaiką atsivežė į vienetus, ir skautiškas judėjimas sparčiai žengė pirmyn. Nuo mažiausio iki didžiausio vadovavosi savo įstatais, papročiais ir šūkiais, dėl to jokių idėjinių skirtumų nebuvo, nes įstatai juk visiems vienodi. Visą suvažiavimą palaimino kun. Starkus ir gražiais palyginimais davė jauniems vadams tiesos švyturį į rankas.

Kad aiškiau suprastume tą gražų jaunimo darbą, aš noriu kiek apsistoti ties tremties "Skautų Aidu".

Laikinajai Sąjungos Vadijai papūtus ragą "susirinkimui", pakluso tikrieji skautai. Aš sakau tikrieji, nes menkadvasiai tuo laiku vis varginami sovietų baimės sėdėjo pasislėpę šešėliuose, bet tikrieji skautai išėjo į apžėlusią dirvą ir, neturėdami arklo, nagais draskė kietą velėną, kad iš po jos išaugtų gražiausios skaisčios jaunimo gėlės.

Dar trimitui nenutilus, sktn. Antanas Krausas pakluso jo šauksmo, atvykęs į Detmoldą įsijungė į skautiškąsias eiles. Būdamas iš prigimties kietas žemaitukas, ryžosi redaguoti "Skautų Aidą", neturėdamas tam nei patyrimo, nei medžiagos, nei finansų. Bet skautas turi šūkį: "Juo padėtis sunkesnė, juo drąsiau pirmyn!" Gimusią idėją paversti tikrove buvo pasaka, nebuvo gautas net leidimas! Detmolde nebuvo nė vienos spaustuvės, kuri galėtų rinkti lietuviško turinio raides, tuo labiau, kad lietuvių rašyba turi specifiškų raidžių, kurių neturi kitos tautos. Krausas, padedamas kitų energingų brolių, išnardė apylinkės mažesnius ir didesnius miestelius, ir štai Bielefelde surado spaustuvę, kuri sutiko su reikalaujamomis sąlygomis. Vos du traukiniai dienoje! Lyg apsunkinimui stovykla keliama į Greveną, daug šimtų km. nuo Detmoldo. Krausas neatsisako nuo sunkaus kelio, nemigo naktų. Įsimetęs savo tarbelėn plutelę duonos, naktį praleidžia dvokiančiame šaltame cementiniame bunkeryje, besirangydamas ant grindų saugoja, kad kas nepavogtų tarbelės. Rytą, neišmiegojęs, veik nevalgęs, bėga į spaustuvę ir vadovauja vokiečiams, kurie nė mažiausio supratimo neturi apie lietuvių kalbą, renka raides, laužo puslapius ir spausdina...

Ir nenorom žmogau persikeli į anuos gerus laikus, kai Lietuvos vyriausybė rėmė skautišką darbą. Kai "Sk. Aidas" turėjo krūvas nesunaudotos medžiagos, kai sotus, riebus redaktorius sėdėjo už stalo, o apie jį šokinėjo jo padėjėjai. Bepigu tuomet buvo ir redaguoti!

Tačiau žemaitukas Krauzas kietas, su šypsena veide jis dirba begaliniai tyliai, veik nepakeliamą darbą. Būdavo eini vidurnaktį pro Krausos langus, visa stovykla miega, tik prie stalo matai sulysusį žmogų užgulusį krūvą polierių. Čia pat, šalia jo, sėdi pasišventusi žmonelė. Ji, kaip automatas, tik barškina mašinėle, perrašinėja ruošiamą medžiagą, nes rytoj rytą reikės važiuoti į Bielefeldą. Dar daugiau, Krausas vienintelis tuo laiku, o gal net ir visoje tremtyje, "Sk. Aidą" spausdina spalvotu viršeliu.

Vokiečiai buvo įžūlūs: jei jau buvo galima ką išspausti, jie spaudė, nors tai ir krauju varvėdavo: "Neatneši kavos, — sakydavo jie—laiku neatspausdinsime!" O kur gi tą kavą gausi? Krausas suželia paskutinę kavos saują, skriausdamas savo šeimą veža ją į Bielefeldą...

Ar gerbiama visuomenė tą Krauso pasišventimą tinkamai supranta? Ar mes mokėsime jį tinkamai įvertinti? Ar, kaip anie paklydę, taurieji skautininkai, kaip jie save vadina, ramia sąžine, tokius darbuotojus sumaišysime su žeme?

Dar ir to negana, Krausas dirba vietos gimnazijoje vicedirektorium. Turi pamokas. Jis net turi laiko vadovauti ir "Džiugo" vietininkijai. Be to auklėja trejetą gražių vaikelių.

Pavartai tremties "Sk. Aido" puslapius, ir širdį suspaudžia: kurgi straipsniai tauriųjų skautininkų, veteranų? Kodėl jie neprisideda prie šito didelio darbo? Argi jie neįeina į gražią skautišką šeimą? Veteranai, taurieji skautininkai, kur jūs dingote?.. Vartai "Sk. Aidą" metus iš metų, nei vienas straipsnis neužgaunantis kitą, nei mažiausios panegirikos. Ir susimąstai: kur tie blogumai surašyti, apie kuriuos šiandien spaudoje tiek daug nešvankiai rašoma? Ar tie, kurie taip negražiai savo brolius dergia, ar jie skaito tą puikų jaunimo "Sk. Aidą"?...

Tačiau žemaitukas Krausas das" ir be tauriųjų veteranų nesustodamas eina toliau energingo sktn. Kairio redaguojamas. Aš tikiu, kad jis, būdamas skautų švyturiu tremtyje, išves iš to purvyno garbingai nepaliestus ir nuves į nepriklausomą Lietuvą, tai mano nesugriaunamas įsitikinimas, ir didžiausias troškimas!..

Galva nusvyra ant krūtinės, kai matai, kad yra žmonių, kurie savo asmeniška pavydą ar politinius siekimus šlieja su skautų idealogija, visa mato per savo nešvarius akinius. Tačiau žinokime vieną: kiek jie besistengtų savo artimą dergti, kiek jie belietų melo, bet tuo sau garbės tikrai neįsigys, ir mylimi nebus! Visuomenė, deja, jų nelaimei, moka atrinkti pūvančius pelus nuo tikrųjų grūdų!

1945 m. spalių 26 d. Pirmasis skautų suvažiavimas išrinko Dr. V. Čepą Vyr. Skautininku, pavesdamas jam sudaryti Brolijos Vadiją. Toji skautų vadovybė, nors ir išrinkta suvažiavimo, kuriame dalyvavo 99 skautų atstovų, nesistengė pasilikti "valdžioje". Ji jautė, kad per žiemą prisisteigs dar daug skautiškų vienetų, todėl pavasarin, kai tik bus lengviau patvarkyti nakvynes, reiktų šaukti naują suvažiavimą, naujai vadovybei rinkti.

(Tęsinys rytoj)

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Mamie Eisenhower sumuša šampano butelį į "Nautilus" povandeninį laivą. Tai pirmas povandeninis laivas, kuris yra varomas atomine energija.

1914 - "Naujienų" - 1954 jubiliejiniai metai

VASARIO 21 DIENĄ jubiliejinis koncertas

SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.

Dainuos Anna Kaskas

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1954 m. Valdybos:

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1954 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mike Kačinskas vicepirm., 6924 So Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S Maplewood Ave.; Joseph Bložys turto rašt., 3938 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Lankauskas iždininkas, 3332 South Lowe Ave., telef. VI 7-1413; Organizatorė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Bložys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio Klub Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave., 2 val. po pietų. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Acela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., DO 4-9771; Vicepirm. Catherine LaBudė, 4336 S. Artesian Ave., VI 7-2184; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; iždi. Josephine Burokas, 4255 S. Rockwell St., VI 7-3170; maršalka Adela Sankus, 2906 W. 43rd St. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį 7:30 val. vak. J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ PASALPINIO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Frank Stanionis, 3950 W. Gladys Ave.; pirm. pagelb. Jonas Jasinskas, 3155 W. Augusta Blvd.; nut. rašt. Mary Medalinskas, 233 S. Central Ave.; kontr. rašt. Martin Tilindis, 328 So. Artesian Ave.; kasin. Juozapas Bruchas, 4059 Adams St.; kasos glob. Jonas Massas, 2238 W. 47th Pl., Petras Ladiga, 1810 S. 49th Ct., Cicero, Ill.; fin. rašt. Charles Katallo, 4676 W. End Ave. Susirinkimai laikomi kas antrą sekmadienį Cicero Lietuvių Liuosybės svet., 49th Ave. ir 14th Street, Cicero, Ill.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John B. Benekaitis, 3724 No. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vicepirm. John Sudeikis, 3037 No. Laramie Ave., telef. MU 5-8450; prot. rašt. C. Yucius; fin. rašt. Stanley Buneckis, 2309 North Springfield Ave., tel. AL 2-1522; kasierius Paul Milaševičius, 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Kuprevicz, 5431 West Drummond Place. Klubo susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį, 3600 W. North Avenue.

ERŽVILKO DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Charles Redecke, 7210 S. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341; vicepirm. Louis Antanavič, 7019 South California Ave., tel. PR 6-6561; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; iždi. Marie Redecke, 7210 So. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., Chicago.

LIET. TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 4300 So. Western Ave.; pirm. pagelb. Anna Casey, 3364 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Margaret Karis, 3530 S. Union Ave.; kasos glob. Elizabeth Tamson, 4300 So. Western Ave.; kasin. Justin Yuškėnas, 2547 W. 45th St.; durų sargas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; ligonių lankytojas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespondentas Frank Opulskas.

SLA 301 KUOPOS (CICERO) VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct.; vicepirm. M. M. Tribičius, 7123 So. California Ave., Chicago, Ill.; iždin. K. Genys, 1611 So. 49th Ct.; nut. rašt. J. Činikas, 1434 So. 49th Ave.; fin. rašt. ir org. K. P. Deveikis, 1330 S. 49th Ave., organiz. A. L. Matulis, 4155 N. Hirsch St., Chicago, Ill.; organiz. J. Krivickas, 1523 So. 51st Court. Susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio pirmadienį Liberty svetainėje.

DRAUGĖS LIETUVOS KAREIVIŲ (CICERO) VALDYBA 1954 M.: Pirmininkas Kazys Šimkus, 1413 So. 49th Court; vicepirm. S. Šileikis, 1525 So. 49th Ave.; vicepirm. J. Žukauskas, 1634 So. 51st Court; iždin. K. Andrijauskas, 1430 So. 48th Court; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 So. 49th Ave. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią sekmadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

LIET. RAUDONOS ROŽĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Ben Naurich, 1446 So. 49th Ave.; vicepirm. V. C. Jankauskas, 1531 So. 49th Court; iždi. A. B. Petkus, 1410 So. 50th Ave.; nut. rašt. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave.; fin. rašt. Ben Tumavičius, 1526 S. 49th Ave. Susirinkimai kas pirmą penktadienį Liberty svet., 14th St. ir 49th Ct.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. Walter Butkus, 4012 Archer Ave.; vicepirm. John Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. A. Masulis, 3252 So. Halsted St.; kasierius K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave.; maršalka J. Gudonis; dakt. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis, nuo 15 ligi 55 metų amžiaus.

ZARASIŠKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 S. 50th Ct., Cicero, tel. OL 2-0312; vicepirm. Juozas Užundenis, 6753 So. Maplewood Ave., Chicago, tel. PR 6-4710; nut. rašt. Pranas Zaliecka, 5347 So. Bishop St., Chicago; fin. rašt. Justinas Yuškėnas, 2547 W. 45th St., Chicago, tel. LA 3-8314; iždin. Rapolas Puslis, 6752 S. Campbell Ave., Chicago, tel. PR 6-7045.

UTĖNOS APSKRITIES DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. John Sherman, 6348 S. Albany Ave., tel. PR 6-1552; vicepirm. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel., YA 7-4472; fin. rašt. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165 ir EN 4-9771; iždin. J. Yuškėnas, 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; maršalka S. Viršula, 4233 So. Rockwell St.; koresp. J. Yuškėnas, 2537 W. 45th St., tel. LA 3-8314. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare P. Vengeliausko svet. 4500 S. Talman Ave.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave., tel. VI 7-1279; Antanas Lukošius vicepirm., 2555 W. 43rd St., telef. LA 3-1310; Nellie Wilcop nut. rašt. 4443 So. Rockwell St., tel. YArds 7-4472; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Adela Burba iždin., 6328 S. Eggleston Ave., tel. DO 3-5165; Bernice Žemgulis kontr. rašt., 2535 W. 42nd St., tel VI 7-2879; Kastancija Juška maršalka, 4443 So. Rockwell Street; Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street Chicago, Ill.

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. St. Jakobs, 2050 W. Pierce Ave., telef. HU 6-0324; vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; nut. rašt. A. Walskis, 3259 W. Pierce Ave., tel. AL 2-0239; fin. rašt. John Radišauskas, 2019 W. Pierce Ave.; kasininkas John Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd., tel. DE 2-5117; kasos rašt. John Raila, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; kasos glob. S. Vaškelis, 3308 Evergreen Ave.; maršalka K. Vikanis, 2938 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta 1-mą kiekvieno mėnesio ketvirtadienį svetainėje 3600 W. North Ave., Chicago, Ill.

LIETUVIU MOTERŲ DRAUGIJOS "APŠVIETOS" VALDYBA 1954 M.: pirm. Stella Kaulakis, 3247 South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Piliponis, 3248 S. Green St., tel. YA 7-7484; nut. rašt. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., telef. LA 3-6308; fin. rašt. Magdalena Viščiulis, 4118 N. Ottawa Ave.; iždi. Anastazija Valančienė, 5702 South Emerald Ave.; iždo glob. Marė Endziulienė, 5610 S. Maplewood Ave.; šeimininkė-tvarkdarė Anna Juozaitis, 3249 S. Green St., tel. VI 2-7059. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį Sandaros svetainėje, 840 W. 33rd St., Chicago 8, Ill. Ligonių reikalais kreipkitės į S. Puniška, tel.: LA 3-6308.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1954 M.: Pirm. Petras Kurzikauskas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074; vicepirm. Juzė Klonienė, 8858 So. Cottage Grove Ave.; protokolo rašt. Petras Kučinskas, 5 W. 112th Pl., tel. PU 5-8099; fin. rašt. ir organ. Albinas Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave, tel. WA 8-0865; iždininkas Petras Snarskis, 610 E. 88th Street, tel. TR 4-9291; iždo glob. Magdė Bartulienė, 627 E. 89th Place, tel. VI 6-3337; Marė Simonelienė, 716 E. 92nd Place; maršalka Jonas Bolišauskas, 515 E. 91st Place; dakt. kvotėjas Dr. J. Makaras, 11750 So. Parnell Ave., tel. PU 5-8277. Susirinkimai šaukiami Palmer Park svetainėje 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktad.

LIETUVOS ŪKININKO DRAUGIJOS VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas Anthony Valonis, 5671 S. Normal Blvd., tel. WE 6-0211; vicepirm. Juozas Žurkauskas, 1957 W. 23rd St., tel. VI 7-7489; vicepirm. Elzb. Dambro, 56 E. 101st St.; nut. rašt. A. Linkus, 2315 So. Oakley Ave.; turto raštininkė Adelė Joslin, 4094 Archer Ave., tel. VI 7-0553; kontr. rašt. S. Žičkus, 2243 So. Bell Ave.; kontr. rašt. John Žurkauskas, 2214 W. 23rd St.; iždo glob. Alex Joslin, 4094 Archer Ave.; iždin. Vincas Duoba, 2328 W. 23rd St.; teisėjas Kazimieras Davis, 5648 So. Bishop St. maršalka Ignacas Benešiunas, 4222 So. Maple Ave., Berwyn, Ill.; dakt. kvotėjas Dr. S. Biežis, 2201 W. Cermak Rd., ofiso tel. VI 7-6583.

LIETUVIU ŽAGARĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirmininkas W. Christian, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., telef. PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ave., Cicero 50, Ill., tel. OL 2-8243; fin. rašt. Mrs. B. Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; iždi. Mrs. Adelė Burba, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; kasos glob. J. Sherman, 6348 So. Albany Ave., tel. PR 6-1552; koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubo susirinkimai įvyksta kas 4-tą nedėldienį kiekvieno mėnesio Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. 1 valandą po pietų.

LIET. BALTOS ŽVAIGŽDĖS KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: V. Duoba pirm., 2328 W. 23rd St., tel. FR 6-1698; Anthony Pranko vicepirm., 2717 W. 23rd St., tel. BI 7-0937; Frank Erbrederis, rašt., 2236 West Augusta Blvd., tel. EV 4-1264; Ch. Plasketes, fin. rašt., 2315 S. Sacramento Ave., tel. BI 7-7046; John Raila kasierius, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; Joseph Klecks fin. rašt. pagelb., 3035 W. 45th St.; Joseph Yenchus kasos glob., 2422 W. 69th St.; Adam Rinkunis kasos glob., 4340 S. California Ave.; Dominick Alis kasos glob., 4924 W. 24th Place, Cicero. Susirinkimai įvyksta kas trečią penktadienį kiekvieno mėnesio 4416 So. Western Ave. (Legion Hall).

LIET. KULTŪROS DRAUGIJA, Chicagos Lietuvių Draugijos Skyr.: Pirm. K. P. Deveikis; nut. rašt. J. Areška; fin. sekr. ir iždin. K. Jakubka, 1806 So. 51st Court; iždo glob. M. Tribičius. Susirinkimai įvyksta kas 3-čią ketvirtadienį Skadausko svet., 1500 So. 49th Ave.

CHICAGOS NAŠLIŲ IR NAŠLIKIŲ KLUBO VALDYBA 1954 METAMS: Pirm. W. Kriščiunas, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; pirm. pagelb. A. Vezelis, 7248 So. Troy St., tel. WA 5-3078; nut. rašt. A. Manos, 6942 So. Campbell Ave., tel. GR 4-0435; fin. rašt. B. Aleksandra, 6419 So. Green St., tel. EN 4-8016; kas. H. Wittis, 4469 Archer Ave., tel YA 7-8388; kasos glob. J. Danis, 8235 So. Long Ave., tel. AB 2-2964; maršalka Joseph Grigonis. Klubo susirinkimai įvyksta kas 2-rą mėnesio penktadieni 7 val. vak., Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave.

TEISYBĖS MYLĖTOJU DRAUGYSTĖS VALDYBA 1954 METAMS: Joe Balchunas pirm., 7155 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5073; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., telef. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Frank Bakutis, iždi. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 West 69th St., tel. HE 4-4633; Steve Rumchiks kontr. rašt.; Antanas Jaunis iždo glob.; J. Stumbris maršalka; Dr. J. P. Poška dakt. kvotėjas. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį 1 val. po pietų, Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariais priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 m.

"Naujienose" galima gauti šias knygas

ŽURNALAI

"DARBAS", kultūros ir visuomenės žurnalas. Atskiro numerio kaina ..... 25c.

"LIETUVA", politikos žurnalas. Atskiro numerio kaina ..... 50c.

"GABIJA", literatūros žurnalas, Nr. 1, 2 ir 3. Atskiro numerio kaina $1.00

LSDP literatūra

Dėl Laisvos Lietuvos! LSDP užsienių organizacijos raštai, 1948, Stutgartas ..... 25c.

Jaunasis Socialdemokratas. Išleista Lietuvos Socialdemokr. jaunimo 5 (8) No. 1948 m. XII m. ..... 25c.

Lietuvos Socialdemokratų Programinės Gairės. 2-ji laida, LSDP užsienių delegatūros New York, N. Y. 1951 m. laida ..... 25c.

Leon Blum. Tavo kelias į Socializmą. Iš vokiečių kalbos vertė L. Garlauskaitė, 1948 m., Stuttgartas. ..... 25c.

John Spargo. Socializmo Mintics Blaivumas. Pluoštas laiškų rašytų darbininkui Jonatanui Edvardsui, Pittsburghe. Vertė A. Lalis. Chicago "Naujienų" bendrovės lėšomis ir spauda, 1916 m. $1.00

Karl Kautsky. Socialdemokratija ir Komunizmas. Sulietuvino dr. P. Ancevičius, Stuttgartas, 1949 m. 25c.

Demokratinio Socializmo pradai. Įvado žodį parašė V. K. Stuttgartas, 1949 m. ..... 25c.

M. Cheisin. Profesinės Darbininkų Sąjungos, jų esmė, organizacija, veikimas ir kovos priemonės. Vertė J. Pakalka.

O. Bauer. Bolševizmas ar Socialdemokratija? Versta iš vokiečių kalbos. Klaipėda, 1922 m. LSDP leidinys ..... 50c.

Raulas Kemeklis. Pasakos. Kaunas, 1921 m. Daug įdomų feljetonų iš Lietuvos gyvenimo. 1918-1920 metų ..... 25c.

Gruodžio 17 dienos perversmas. Parašė **J. Sarūnas.** Išleido Lietuvos Demokratijos Draugai 1927 m. 50c.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Jurgis Jankus. Po raganos kirviu. 102 psl. $1.50

Kazys Binkis. Baltasis vilkas. $1.00

N. Butkienė — Velykų pasakos $1.00

Vytė Nemunėlis. Meškiukas rudnosiukas. Tinka dovanoms' $2.00

Stepas Zobarskas. Doleris iš Pittsburgho. Išleido "Gabija", 56 psl. 80c.

Vytė Nemunėlis. "Pietų vėjelis $1.00

Pranas Imsrys, Vilkas meškeriotojas. Eiliuota pasaka. Detmoldas, 1946 m., 39 psl. ..... 85c.

Julius Kaupas. Daktaras Kripštukas pragare. P. Abelkio leid. $1.50

Viktoras Šimaitis, Vyturėliai laukuos ..... 65c.

L. Z. Ledėnas. Minijanas, poema-legenda eilėmis parašyta. 64 psl. $1.00

H. Vagnerio, Pirmieji gamtos pasakojimai, komisijos leidinys, 1921 metų $1.50

M. Vagner, Laukuose ir pievose, Švietimo Ministerijos leidimo "Švyturio" b-vės leidinys 1922 m. $1.50

Balys Sruoga — Giesmė apie Gediminą. Iliustruota. Chicago. 1952 metais $2.00

Vincas Pietaris — Lapės Pasaka. Su paveikslėliais. 1951 m. 96 spl. $1.10

Haufo pasakos. Karavanas. J. Balčikonio vertimas. Švietimo ministerijos leidinys Kaune. Išleido "Nemunas" $1.50

Haufo pasakos. Aleksandrijos šeikas ir jo vergai, 94 psl. $1.25

Vaikų Knygelė — Vysk. Mot. Valančiaus apsakymai jaunimui. 160 psl. $1.80

G. A. Buerger — Barono Miunchhauzeno Nuotykiai. Iliustruota. 115 psl. $1.25

Anderseno Pasakos. J. Balčikonio vertimas. 210 psl. $2.00

A. Bendorius. Lietuva, kraštas-gyventojai-kultūra. 182 psl. $2.75

A. Giedrius. Kelionė į Lietuvą. 24 psl. ..... 25c.

Pulgis Andriušis. Vabalų vestuvės. 30 psl., iliustruota. ..... 50c.

Z. Kolba. Daili saulutė. 40 psl., iliustruota. ..... 50c.

Balė Voverytė. Viltrakių vaikai. 112 psl., iliustruota. $1.40

A. Giedrius. Tėvelių pasakos. 59 psl., iliustruota. ..... 25c.

A. Krausas. Gyvulių draugas. 32 psl., iliustruota. ..... 25c.

Teta Rūta. Gintaro pasaka. 14 psl., iliustruota. ..... 25c.

Stasys Džingas. Kiškučio vardinės. Eilėraščiai. Vl. Stančikaitės iliustruota. 58 psl. $1.50

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.

TEN, KUR SAULĖ PAKAUŠĮ SVILINA...

(Reportažas iš Argentinos.)

Kadaise, būdamas Tėvynės padangėje, taip dažnai svajodavau patekti į šalį, kur beveik ištisus metus saulutė glosto žemę. Su pavydu skaitydavau keliautojų nuotykius ir žiūrėdavau į jų nuotraukas, kur jie palmių pavėsiuose ilsėdavosi. Šiandien, likimui mane nublokus į tą kraštą, kur per Kalėdas negailestingai saulė svilina pakaušį ir žmogus ieško atsigaivinimo tik vandenyje. Sakau tik vandenyje, nes čia medžių pavėsiai yra lygiai karšti kaip ir nepavėsiai. Tai ne Lietuvos padangėje... Nerandu saulutei glamonėjant. Taip dažnai norisi pajusti senelio šalčio šiurkštų glostymą ir veidą nusiprausti pūkiniu sniegu...

Kaip ten bebūtų, lietuvis nesutingsta ir vikriai eina pirmyn į gyvenimą, palikdamas neišnykstančius pėdsakus. Prieškalėdiniu metu visoje Argentinos lietuvių padangėje virė gyvas pasiruošimas įvairioms šventėms, vaikų pirmajai komunijai ir iškilmingam Kalėdų švenčių sutikimui.

Pirmoji pabaltiečių sporto šventė

Argentinos lietuvių kolonijoje netrūksta gerų sportininkų, tik trūksta gerų organizatorių, kurie sugebėtų sportininkus iš savo ratelio išvesti į viešumą. Dauguma organizacijų turi sporto sekcijas, bet jos daugiau savo ribų nepasirodo. Argentinos Lietuvių Bendruomenės sporto klubas "Kovas" po ilgų pasiruošimo darbų prieš Kalėdas pirmą kartą pasirodė Pabaltiečių sporto šventėje, kuri įvyko lietuvių parapijos aikštėje ir patalpose. Ši šventė lietuviams sportininkams tedavė laimėti tik antrą vietą, bet bendrai visai kolonijai daug ko naujo atnešė ir daugeliui jaunuolių pakėlė ūpą tapti sportininkais. Šventę buvo pradėta šachmatų turnyru, kuriame iš visų Pabaltijo tautų (lietuvių, latvių ir estų) dalyvavo po tris žaidėjus. Lietuviams atstovavo J. Nastopka, K. Ramašauskas ir A. Repečka. Iš lietuvių teisėjavo agr. A. Šantaras.

Oficialus sporto šventės atidarymas įvyko parapijos aikštėje. Tardamas trumpą žodį, Rengimo Komisijos pirmininkas Dr. A. Kairelis šventę atidarė, po to kun. A. Kleiva pašventino naują sportininkų vėliavą ir tarė atatinkamą žodį. Vėliavos kūmais buvo dideli sportininkų rėmėjai Babronienė ir F. Vaitkevičius. Po sveikinimų buvo sugroti lietuvių, latvių ir estų himnai, o po to sekė sportininkų paradas sportininkui J. Bubnovui vadovaujant. Laimėtojams dovanas įteikė lietuvių Sporto Klubo "Kovas" pirmininkas inž. L. Stašaitis.

Tinklinio lošime pirmą vietą laimėjo latviai, antrąją — lietuviai ir trečiąją — estai.

Teniso lošime lietuviai laimėjo pirmą vietą, latviai — antrą.

Po ilgos ir sunkios kovos pasibaigė šachmatų turnyras sekančiais rezultatais: K. Ramašauskas laimėjo 1½ taško, J. Nastopka 1 tašką. Galutiniu rezultatu latviai laimėjo pirmą vietą (dvi taures), lietuviai antrą vietą (vieną taurę) ir estai trečią vietą. Tačiau lietuviai, parodydami savo draugiškumą, savo laimėtą taurę įteikė estams, kas labai sujaudino visą publiką ir estus sportininkus.

Lietuvių pralaimėjimai šioje sporto šventėje yra gera pastaba sportininkams, kad dar permažai dirbama ir reikia gerokai pasispausti. Argentinoje jau seniai vyksta glaudus Pabaltijo tautų bendradarbiavimas kovoje dėl laisvės, tačiau ši sporto šventė tą bendradarbiavimą dar tvirčiau sucementavo. Pažymėtina, kad po šios šventės daugiau visuomenė įdomaujasi sportininkų veikla ir manoma, kad bus galima ją išplėsti pritraukiant daug gražaus jaunimo, kuris iki šiol tūno suglebęs ir reikalingas sporto. Jau artimiausiu laiku numatoma prie klubo organizuoti jaunučių sportininkų ir moterų grupes. Šiuo metu sparčiai vyksta sporto aikštės įrengimas parapijos kieme, pagal visus sporto reikalavimus.

Pirmos bendros Kūčios

Tūkstančiams pasaulyje beklajojantiems atėjusios Kalėdos ir Kūčių vakaras atnaujina širdyje ilgesio žaizdas ir mintimis nukelia į gimtąjį kraštą, kur nevieno seni tėvai, broliai, seserys ar artimieji yra likę ir Kūčių vakarą liūdnai žvelgia į prie stalo esančias tuščias vietas. Argentinoje Kūčių vakaras yra gana savotiškai švenčiamas, bet lietuviai iš Tėvynės atsivežtų tradicijų neatsižada. Daugelis šeimų Kūčių dieną nevalgo mėsos, o vakarui atėjus pagarbiai parengia Kūčių vakarienę. Iki šiol Argentinoje dar nėra buvę surengta nei vienų bendrų Kūčių, todėl kun. Kleivos iniciatyva surengtos bendros Kūčios lietuvių parapijos salėje buvo daugelio mielai sutiktos, nes nevisi turi galimybės namuose lietuviškoje nuotaikoje Kūčias švęsti. Kūčių nuotaiką pagilino viduryje salės papuošta eglutė ir ant stalų padėtas kvepiantis šienas... Prie Kūčių vakarienės pradžia visus trumpu, bet giliu žodžiu sveikino parapijos klebonas kun. Dr. P. Brazys. Taip pat visus atskirai sveikino ir dalinosi plotkelėmis.

Kūčių metu buvo prisiminti Tėvynėje narsiai kovojantieji partizanai ir Sibiran ištremtieji broliai, kurie neturi jokių galimybių nei kukliai atšvęsti Kučias.

Eglutė ir Kalėdų Senis iš Lietuvos...

Džiugu, kad nestinga lietuvių, kurie visomis jėgomis skiepina jaunųjų lietuviukų širdyse lietuviškas tradicijas ir papročius, kurie Lietuvos nepažįstantiems vaikams yra nepaprastai įdomūs. Šiemet Kalėdų Eglutės organizavimo sunkias pareigas pasiėmė ir be priekaištų atliko kun. Kleiva. Jo pastangomis ši šventė buvo tikrai lietuviška ir, rodos, pati eglutė ne šioje saulės kepinamoje Argentinoje, bet ten... toli Lietuvos padangėje sniegu pasipuošusi apie save sutraukė būrius vaikučių. Kun. Kleiva, būdamas geras kalbėtojas, mokėjo vaikučiuose sužadinti nekantrų lūkestį senelio, kuris, pasak kun. Kleivos atkeliauja iš Lietuvos...

Kad praskaidrinti vaikučių lūkesčius nuolat apie eglutę šoko ir dainavo specialiai O. Vanagienės paruoštos mergaitės ir skautų choras vadovaujamas skautininko Lesniausko. Pagaliau pasirodė senelis žila barzda ir jo sunkiai vežamas vežimais prikrautas dovanų vaikučiams. Nevienas pipiras, anksčiau atrodęs tikras vyras, pravirko ir pasislėpė už mamos sijono, mat nepatiko senelio barzda, žili ūsai ir lazda...

Bet seneliui pradėjus pasakoti žinias iš Lietuvos visi nutilo ir išsižioję klausėsi, o kai senelis pakvietė pašokti apie eglutę savanoriai negalėjo sutilpti į ratuką.

Kalėdų senelis (agr. A. Šantaras) savo pareigą atliko be priekaištų ir sodriai aplaistydamas prakaitu. Vaikučiams prižadėjus būti geresiais ir mokytis kalbėti lietuviškai sekė dovanų dalinimas burtų keliu. Šios tradicijos vykdymas yra gana paplitęs Argentinos lietuvių tarpe.

Nauja sąjunga

Kada pramonininkas Jonas Čikštas iškėlė sumanymą steigti jaunimui tam tikrą klubą, kur jis galėtų laisvalaikius praleisti grynai lietuviškoje nuotaikoje ir tuo arčiau pasilikti prie lietuvių, kilo begalės diskusijų ir nuomonių skirtumų. Tačiau J. Čikštas nuo savo sumanymo neatsisakė ir pažadėtos 50,000 pezų sumos neatšaukė. Bet iš to visko ne tokio klubo organizavimas prasidėjo, bet lietuvių prekybininkų ir pramonininkų sąjungos steigimas. O ši sąjunga buvo pradėta steigti todėl, kad manoma vien tik iš tokios sąjungos narių paramos turėti gražius vaisius, kurie palengvins J. Čikšto sumanymą įvykdyti. Jau yra išrinkta Laikinoji Valdyba, kuri tęsia organizacinį darbą. Visuomenėje šios Sąjungos steigimas, kaip ir pramonininko J. Čikšto sumanymas, sukėlė begales spėliojimų, išvedžiojimų ir diskusijų. Netolima ateitis parodys ar žodžiai taps kūnu.

L. Kančauskas

Londono parapija

Sausio mėn. 17 d. parapijos salėje įvyko Londono parapijos metinis narių susirinkimas. Apie parapijos veiklą ir nuveiktų darbų eigą, pranešimus darė klebonas kun. Matulaitis ir komiteto pirm. Bulaitis. Iš jų pranešimų paaiškėjo: praėjusiais metais Londono lietuvių bažnyčioje lankėsi 3 vyskupai ir 9 kunigai. Buvo 1,300 suaugusių parapiečių. Mirė dvidešimt žmonių, iš jų jauniausias 42 metų, nių, iš jų jauniausias 42 metų, seniausias 82 metų amžiaus. Pakrikštyta 14 kūdikių — 8 berniukai ir 6 mergaitės. Susituokė 11 porų, iš jų 5 poros lietuvių bažnyčioje, likusios 6 poros, — kitose bažnyčiose. Parapijos naudai surengtas laimėjimas davė per 20 svarų pelno. Išreikšta padėka J. Dailidei, kuris paaukojo bažnyčiai 30 svarų vertės kilimą.

Kasininko Dobrovolskio pranešimu parapija turėjo: pajamų 835 svarus, išlaidų 817 svarus. Visos susidariusios išlaidos yra pilnai apmokėtos ir dar liko keletas svarų pelno.

Parapijos komiteto pirmininku išrinktas P. Bulaitis, sekretoriais Žaliauskas ir Knabikas, kasininku — Zakarevičius. Komiteto nariais: Baublys, Benevičius, Černiauskas, Dailidė, Dobrovolskis, Guoga, Kasparas, Ramašauskas ir Šalčiūnas. Revizijos k-ja Mašalaitis ir Kevelaitis.

Naujai išrinktą parapijos vadovybę susirinkimo vardu pasveikino susirinkimo pirm. V. Zdanavičius ir palinkėjo našaus ir sėkmingo darbo.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Kad kokios, netrukus kava gali turėti aukso vertę, ir ji bus pristatoma panašiu būdu kaip pinigai, būtent šarvuotais sunkvežimiais (kaip šioje nuotraukoje parodoma). Chicagoje panašiu būdu kava jau yra išvažinėjama. Kaina kavai nuolat kyla.

Balfo rezoliucija gimnazijos namų reikalu

Chicagos Balfo Apskrities valdyba, plėsdama ir stiprindama šalpos darbą, š. m. sausio 15 d. Lietuvių Auditorijoje sušaukė Balfo darbuotojų, rėmėjų ir narių susirinkimą pasvarstyti ir surasti būdams sutelkti daugiau lėšų šalpos reikalams.

10 metų Balfui

Susirinkime, be visos eilės žinomų Balfo veikėjų, dalyvavo ir keturi Balfo direktoriai, tai p.p. N. Gugienė, P. Grybienė, kun. Dr. A. Juška ir adv. J. Skorubskas.

Pačioje pradžioje prisiminta, kad šiais metais sueina lygiai dešimt metų, kaip buvo įsteigtas patsai Balfas. O jis buvo įsteigtas kaip tik Chicagoje. Iš buvusių steigėjų ir šiame susirinkime dalyvavo N. Gugienė, P. Niedvaras ir B. Tūbelis. Keletas buvusių steigėjų jau yra iškeliavę amžinybėn. Jų šviesus atminimas pagerbtas tylos minute.

Parengimai

Didesniam lėšų sutelkimui nutarta suruošti du parengimai: balandžio 27 d. bus Lietuvių Auditorijoje koncertas, o birželio 13 d. Bučo sode gegužinė. Parengimams paruošti ir pravesti susirinkimas išrinko komisijas. Kaip teko patirti, koncerto paruošimui skiriama daug dėmesio, nes norima, kad koncertas būtų rimtas, įdomus ir kad atsilankiusieji būtų visais atžvilgiais patenkinti. Tenka tik palinkėti gausaus visuomenės atsilankymo.

Pakeičiamas nutarimas dėl gimnazijos

Kitas svarbus klausimas, kuris buvo vispusiškai apsvarstytas — tai Vasario 16 Gimnazijos namų pirkimo reikalai. Čia iš susirinkimo dalyvių buvo parodyta daug širdies ir susirūpinimo tuo vieninteliu lietuvišku šviesos židiniu.

Apie gimnazijos namų pirkimo reikalą pranešimą padarė vienas iš Balfo direktorių, p. J. Skorubskas, o po to ėjo diskusijos, nusitęsusios iki vėlumos. Diskusijose, be paties pranešėjo, dalyvavo kun. Dr. A. Juška, J. Daukus, N. Gugienė, A. Gulbinskas, A. Valatkaitis, Kavaliūnas, R. Virkau, Liorentas, B. Tūbelis, P. Niedvaras, Talalienė, K. Bružas ir kt.

Vispusiškai reikalą išsiaiškinę, susirinkimo dalyviai vienbalsiai priėmė šio turinio rezoliuciją:

"1. Prašyti Balfo centrą turimus dabar Vasario 16 Gimnazijos rūmų pirkimo reikalams pinigus tuojau persiųsti nurodytam adresatui.

2. Balfo direktoriato 1953 m. lapkričio m. 27 d. nutarimą, liečiantį Vasario 16 Gimnazijos rūmų pirkimo klausimą, pakeisti tos gimnazijos rėmimo prasme".

Dalyvis

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

SLA 238 KUOPOS mėnesinis susirinkimas vasario 2 d. 7:30 val. vakare Hollywood svetainėje, 2417 West 43 St. Visi nariai priklausantieji prie 238 kuopos, malonėkite atsilankyti. Yra svarbių reikalų aptarimui kuopos reikalais ir kitais klausimais.

G. Povilaitis, rašt.

VASARIO 21 D. "NAUJIENŲ" JUBILIEJINIS KONCERTAS SOKOLŲ SALĖJE

2337 So. Kedzie Ave.

Dainuos Metropolitan operos dainininkė ANNA KASKAS ir "PIRMYN" choras

Kaziui Steponavičiui vadovaujant

LOVEIKIS — Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7368

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA — Gėlės Mylintiems. Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. — Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 — Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
VIrginia 7-6672 PUllman 5-1276

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 6819 SO. ROCKWELL ST., CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas
Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.
ŽEMOS KAINOS
LENGVI IŠMOKĖJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!
Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos. Sužaloti dantys pataisomi, o nuotrupos išlyginamos
— 1 valandos darbas —
State Dental Plate Laboratory
1635 W. 47th St. YArds 7-4499
944 W. 63rd. WAlbrook 5-2558
639½ W. 63rd St. WE 6-2608

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
— 1 valandos darbas —
Cleveland Dental Plate Laboratory
456 W. North Ave. MI 2-6221
404 E. 47th Street. AT 5-6880
160 Milwaukee Ave. HU 9-3242

Dirbtini Dantys
Laisvi ar nepritaikyti?
DANTŲ PLOKŠTELĖS
pataisomos ir stipriai įstatomos. Sužaloti dantys pataisomi, o nuotrupos išlyginamos.
— valandos darbas —
A-1 Dental Plate Laboratory
22 W. Madison, Room 223, DE 2-6804
1587 W. Ogden Ave. MO 6-3733
1425 Wilson Ave. LO 1-9280
2003 W. Lawrence SU 4-8708

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

vieniai gyventojai negauna užtektinai ir dabar. Juodojoje rinkoje sviestas kaštuoja 25 rb už kg, bet sunku gauti. Ypač bloga buvo 1947—48 m. Mitybos padėtis kiek pagerėjo 1952—53 metais.

Skurdi ir apranga. Iš pradžių belaisviai turėjo stovykloj geresnius drabužius už vietos gyventojus. Aprangos reikalai vėliau kiek pagerėjo.

Uždarbiai. Kai kurie belaisviai specialistai uždirbdavo daugiau — tat priklausė nuo vietovės ir nuo administracijos. Nuo kiekvieno belaisvio uždarbio atskaitydavo už išlaikymą stovykloje 200 rb. ir už "karo nuostolius" 260 rb. Uždirbantiems daugiau išmokėdavo į rankas ne daugiau kaip 200 rb. į mėnesį, o kitką įrašydavo į sąskaitą. Pabėgti iš nelaisvės mėgindavo ne vienas, bet pasisekdavo retai kam.

Kuznecko baseine Prokopjevsko anglių kasyklose dirba 27,000 darbininkų. Stalinske, dabar turinčiame apie pusę mil. gyventojų, viename tik geležies ir plieno kombinate dirba apie 80,000 darbininkų. Kimerove apie 180,000 darbininkų suvaryti dirbti prie didelių cheminių ir kitokių įmonių. Panašus vaizdas ir Urale. Uralo sostinėj Sverdlovske (buv. Jekaterinenburge) lūšnose gyvena apie 1 mil. žmonių. Čia belaisviai apie trejus metus statė naują gumos fabriką. **Visur Urale ir Sibire vyksta didelės statybos — pasiruošimas ateities karui.** Susisiekimo arterijų statyboje taip pat ruošiamasi būsimojo karo netikėtumams. Šalia žinomojo transsibirinio geležinkelio Sverdlovsk — Novosibirsk etc. statomas ir Pietų Sibiro geležinkelis Barnau — Karagan. Jei pirmoji linija būtų sunaikinta, tada pradėtų veikti antroji, apie kurios kryptį užsienio kartografai dar neturi tikslių žinių.

Rusijos gyventojų pragyvenimo lygmuo vis dar tebėra labai žemas

Pvz. Stalinske iš pusės mil. gal tik kokie 5,00 gyvena padoriau (partiniai, viršininkai, kai kurie inžinieriai). Už menką divejų kambarių ir virtuvės butą tenka mokėti 150 rublių. Sibire teko susitikti gyventojų, kilusių iš senųjų tremtinių. Šie būdavo žmoniškesni ir belaisviams kartais padėdavo gintis nuo avitaminozės, parūpindami svogūnų ar česnakų. Tačiau ir "laisvųjų Sibiro piliečių" gyvenimas buvo labai skurdus: lūšnelių durys apkamšytos skarmalais viduj — tamsi kamarėlė, kurioj turi išsitekti gausi šeima. Tokiame skurde gyvena milijonai.

Senesnioji karta laukia karo ir žino, kokį vargą jiems atnešė komunizmas

Bet jaunesnieji, iščėję bolševikinę "naujųjų žmonių" mokyklą, į juos daugiausia žiūrėdavo bolševikų propagandininkų akimis, nors ne kartą jie patys pasiteiraudavo, ar "nebus vieną dieną kitaip". Ten žmonės daugiausia gyvena akimirksniu: ką uždirbę, stengiasi kuo greičiausiai pravalgyti ir išleisti, nes niekas nežino, kas bus rytoj. Atrodo, kad visi krašto ištekliai ir visa pramonės statyba tarnauja tik propagandai užsienyje apmokėti ir pasiruošti į karą. Iš visų reikalaujama tik dirbti ir dirbti iki galutinės pergalės. Tai tokie šio mūsų tautiečio išgyvenimai Sibiro tremtyje ir įvairiose karo belaisvių stovyklose. (Elta).

Penki didieji

Mironas, Poliklitas, Fidijus, Periklis ir Skopas buvo graikų klasikos laikais skulptoriai. Poliklitas iš Argosos nulipdė milžiniškas Heros ir Amazonės statulas. Fidijus pastatė gražųjį Partenoną Atėnuose su Atėnos statula kieme. Išpuošė ją brangakmeniais. Būdinga, kad Poliklito statulų kūno svoris gula ant vienos kojos. Jo kompozicijos būdu pasekė ir kiti skulptoriai.

— Ar žinote, kad meno koncertas bus vasario 21 d. Chicagoje "Naujienų" 40 metų jubiliejaus proga? Dainuos Metropolitan operos solistė Anna Kaskas, "Pirmyn" choras ir kt. Parengimas bus Sokolų selėje, 2337 So. Kedzie Ave. **Šepetys**

Žagarės Klubas

Sausio 24 d. įvyko klubo susirinkimas Vengeliausko svetainėje, pirmininkaujant W. Krikščiūnui. Trys mirę klubo nariai—Martynas Naudužas, Anna Plusk ir Kazimieras Virbickas — pagerbti atsistojimu.

Rašt. J. Keturakis perskaitė praeito susirinkimo protokolą ir "Naujienų" dienraščio atsišaukimą ryšium su 40 m. dienraščio sukaktimi. Be ilgų ginčų susirinkimas paskyrė $25 ir nutarė skelbti klubo istoriją jubiliejiniame dienraščio numeryje. Iš komisijos pranešimo paaiškėjo, kad klubo sausio 16 d. dvidešimtmetinis parengimas Vengeliausko svetainėje gerai pavyko. Knygų tikrinimo komisija pranešė, jog klubas turi 295 narius ir per $8,000 turto.

Išrinkta 1954 metams 5 narių biznio komisija: A. Pocius, B. Žemgulienė, J. Balsienė, V. Klimienė ir X. Paplauskienė.

J. B.

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
3% PER ANNUM
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atsiliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

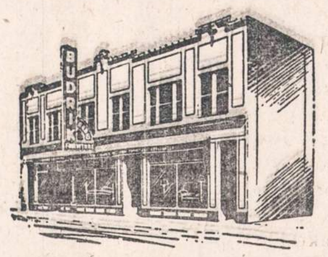

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street

Likviduojame pietinėje miesto dalyje brangenybių krautuvę ir persikeliame į mūsų didžiulę krautuvę. Parduodame už pigiau negu mums kainoja: deimantus, laikrodžius, sidabrinius daiktus, brangenybes, rašom. plunksnas, komodų setus.

Deimantinis susižiedavimo gryno aukso žiedas, tik	$10.00
¼ kar. deimantinis susižiedavimo žiedas tik už	$38.00
½ kar. deimantinio žiedo setas gražiu auksiniu "mounting", 4 deimantai šalia, nupigintas iki	$98.00
Vieno karato deimantinis žiedas, nupigintas iki	$188.00
Gryno aukso žiedai su gimtadienio akm., nupiginti iki	$3.00
Rankiniai laikrodėliai, 17 ir 21 akm., Benrus, Bulova, Elgin, Waltham ir Longines, garantuoti, originalė kaina iki $82, dabar	$19.00
17 akm. rankiniai laikrodžiai, "waterproof case", inca-block, paauksuoti, nupiginti iki	$9.00
Sutaupykite 70% ant "lockets, kryžiukų, auskarų ir kitų brangenybių!	
24 gabalų stainless plieno stalui reikmenų, dailiose plastikos dėžutėse, nupiginta iki	$5.00
52 gab. Rogers Bros. sidabras dailioj "tarnish-proof" dėžėj, Community arba Rogers 1847 50 gabalų sidabrinių stalui daiktų, gražioje dėžėje, po	$24.00 $37.50
Vyriški kolioninkai, vertės $3.00, paauksuoti, po 50c. kiekvienas.	
Missouri Meersehaum pypkės 10c. kiekviena.	
Plastikos cigarečių dėžės nupigintos iki	24c.
Žiebtukai (lighters), nupiginti iki 25c. kiekvienas.	
DINNERWARE: 20 gab., 4 asmenim, paprastų indų, spec.	$4.00
53 gab. Chicory indų setas po	$14.00
82 gab. indų servizas 12 asmenim, baltos geltonos, rožės ir mėlynų gėlių spalvos, už	$22.00
LUGGAGES: (bagažas) maži "suitcases" mokyklos vaikams užkandai sudėti, piknikams arba vykti maudytis, tik po	$2.00
Mėlynos ir baltos arba rusvos ir baltos kosmetikų dėžės, po	$2.00
"Overnite cases" stipriai padaryti, dailaus stiliaus, po	$2.50
Rusvos spalvos "suitsaces", ideališki keliauninkams, tik po	$3.00
Tinkamo dydžio keliautojams, mėlyno plieno "suitcases" po	$6.00
Vyrams ar moterims piniginės, reg. $2 iki $3.50 vertės, po 50c. viena.	
Spinet pianai, reguliarė vertė $795, už	$389.50
Piano akordijonai, 80 basų, reg. vertė $150, už	$59.00
Piano akordijonai, 120 basų, $350 vertės, už	$99.00
Piano akordijonai, 120 basų, $175 vertės, už	$75.00
Labai dailios lėlės, vertės $5.00, už	$2.00

Krautuvė atdara sekmadienį nuo 10 ryto iki 5:00.
Pirmadienį ir ketvirtadienį vakare iki 9:30 val.

BUDRIKO SPECIALUS UŽPIRKIMAS

Kainos nupigintos ant plovyklų, freezerių, gazinių pečių, elektrinių pečių, gazinių vandens šildytuvų, radijų, televizijų ir šaldytuvų.

Gen. Electric šaldytuvas, apart. dydžio, vertės $225, už	$129.00
General Electric 9 kub. pėdų šaldytuvas, automatiškas defroster, vertės $449, už	$225.00
Kelvinator 10 kub. pėdų šaldytuvas, vertės $439.50, už	$199.00
Homestead 8 kub. pėdų freezer, vertės $275, už	$125.00
Thor skalbimui mašina tiktai už	$79.00
ABC skalbykla, vertės $189.50, už	$99.00
General Electric skalbykla, nupiginta iki	$79.00
Elektrinis drabužių džiovintuvas, reg. vertės $129, už	$37.00
Mažos kūdikių plovyklos, vertės $39, už	$19.00
Kabinetinė elektros siuvama mašina, $149 vertės, už	$69.00
Hoover specialūs elektros siurbliai, už	$10.00
Hoover elektros siurbliai, $99 vertės, už	$49.00
Universal elektros siurblis, $69 vertės, už	$37.00
General Electric valytuvai, vertės $60, už	$37.00
General Electric pečius, $224 vertės, už	$114.00

LENGVIAUSIOMIS SĄLYGOMIS! 18 MĖNESIŲ IŠSIMOKĖJIMUI!

JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 So. Halsted Street

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

WHAT'S YOUR SAVINGS PURPOSE?

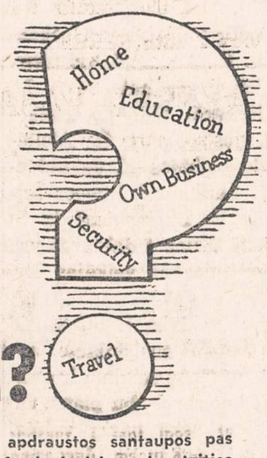

Mūsų klijentai patyrė, kad apdraustos santaupos pas mus yra naudingos telkimui fondų įvairiems jų ateities reikalams. Galite pradėti parankiausią jum suma, taupyti kada ir kiek norite. Tamstų santaupos apdraustos iki $10,000 ir neša gerą nuošimtį.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
Valandos: pirmad., antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

C. L. D. D.
Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso Tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas: YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir trec. 10-4, antr. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštad. 10-12.
Ofiso: PR 6-7800; namų TR 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—9 vakare, išskyrus sekmadienius.

DR. R. GELŽAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2705 WEST NORTH AVENUE
(įėjimas šalia Crystal teatro)
Val.: pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 6 iki 8 val. vakaro.
Kitu metu pagal susitarimą.
Telefonas TA 9-9331, neatsiliepus skambinti TA 9-2733

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų.

Rez. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. Marquette Rd.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG
6400 South Kedzie Ave.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

Skaitykite "N-nas"

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien
Trečiadieniais uždaryta
šeštadieniais nuo 2-4 val.

HUdson 3-2096 Res.: CE 3-2821
DR. JOHN MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted Street
Valandos pagal susitarimą nuo 1 iki 4 ir nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. J. A. PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 Archer Avenue
(Whipple St., — įėjimas)
Valandos: 10—12, 2—6, 7—9
Trečiad. ir sekm. tik pagal susitarimą
tel.: Office: LAfayette 3-4949
Residence: CEdarcrest 3-7786

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Val.: Pirm., Penkt. 5-8; Antr., Ketv. 6-8:30, Šeštad. 3-5. Trečiad. uždaryta.
Telef.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Val.: Pirm., Treč., Penktad. 6-8:30; Antr., Ketvirt. 5-8:30. Šeštad. 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959.
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadienį ir sekmad.

Telef.: ofiso—YArds 7-3526
Rezid.—YArds 7-7410
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVENUE
Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30. Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

Tel.: ofiso PRospect 6-9400
Rezidencijos: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 S. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų; trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį, 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

DR. KAZIMIERAS
MICHEL

Optometristas - Orthophistas
4654 SO. ASHLAND AVE.
Praneša savo pacientams, kad jis išvyko į Phoenix, Arizona. Ten pasiliks 2 mėnesius pasilsėti ir tvarkyti reikalus savosios Turistų Stovyklos adresu
9239 CAVE CREEK ROAD
SUNNYSLOPE, PHOENIX, ARIZONA
Jis sugrįš į savo kabinetą apie vasario 12 dieną.

DR. R. P. LUTKUS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius, pakeičia stiklus ir rėmus.
Val.: kasdien nuo 6:30 iki 9 val. Šešt. nuo 10 ryto iki 4 p. p. Treč. uždaryta.
7013 SO. WESTERN AVE.
Tel. WAlbrook 5-4353

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 6 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždarytą
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krutinę ir skreplevimų, kiti sako Parstupo šaknis gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kad ir kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoteri svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

"Naujienose" galima gauti šias knygas:

POEZIJA

Maironis. Pavasario balsai. Lyrika. 308 psl. $3.00
Nr. 1, 2, 3 ir 4. Atskiro numerio Kazys Binkis—Lyrika. Mūsų žymiojo poeto eilėraščių rinkinys $2.00
V. Mykolaitis-Putinas. Keliai ir kryžkeliai. Lyrika. 300 psl. $2.50
Birutė Pūkelevičiūtė. Metūgės. Eilėraščiai. 96 psl. $1.00
J. Augustaitytė-Vaičiūnienė. Žvaigždėtos naktys. Poezija. Chicago, 1952. 126 psl. $1.00
A. Giedraitis. Dainos apie laisvę ..... 75c.
P. Orintaitė. Šulinys Sodyboj $1.50
P. Orintaitė. Viligailė legenda $1.20
Henr. Radauskas. Strėlė danguje $2.00
A. Rūkas. Bokštai, meilė ir buitis $1.50
B. Sruoga. Kazimieras Sapiega 4 veiksmų istoriška kronika $2.50
J. Kėkštas. Ramybė man "Gabija" 80c

VADOVĖLIAI

J. Murka. Vaikų Darbymečiui, I dalis. Pirmajam pradžios mokyklos skyriui $1.00
J. Murka. II dalis. Gimtinės mokslui $1.00
J. Murka. Lietuvių kalbos vadovėlis III ir IV kalbos mokslo laips. $1.00
Jonas Ilgūnas. Komercijos aritmetikos vadovėlis $1.00
J. Kukanauza. Anglų kalbos gramatika lietuviams. 192 psl. ..... 75c.
V. Daugirdaitė-Sruogienė. Lietuvos istorija. 203 psl., iliustr., įrišta, $3.00

Visas čia išvardintas knygas galima gauti pirkti asmeniškai "Naujienų" Administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siusti šiuo adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

"NAUJIENŲ" KONCERTAS
Vasario 21 dieną
SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Mokinių "įkvėpimo" darbai

Apie 300 Kelly vidurinės mokyklos, 4136 S. California, mokinių praeitą savaitgalį popiet, apie 3 val., pradėjo riaušes, kurios išsitęsė apie 2 blokus, nuo mokyklos iki Archer ir California gatvių.

Anthony Vladish, 4098 Archer Ave., sako, jog į jo krautuvę buvę prisirinkę daugybė mokinių, išvertę prekes ir baldus, nuplėšę nuo sienos telefoną, kai Vladish grasinęs jiems pašaukti policiją.

Policijos ltn. Reilly, iš Brighton Parko nuovados, paneigė, kad čia būta kokių riaušių. "Kaipgi, čia nieko nebuvo. Ten buvo susirinkę pakilusios dvasios keli jaunuoliai, kurie buvo nepatenkinti lėtu patarnavimu maisto krautuvėje. Mes čia neturime riaušių. Tai puiki, rami apylinkė".

Kiti tos apylinkės prekiautojai sako, kad mokinių riaušės prasidėjusios, kai apie 150 Kelly mokyklos mokinių susitiko su apie 150 kitų nepilnamečių, kurie buvo ką tik perkelti į Kelly mokyklą iš tos mokyklos Holden skyriaus, 1104 W. 31st.

Riaušės vykusios apie 20 minučių, pasiskirsčius visiems į kokį 12 būrių. Tokių besipešančių būrys įėjęs ir į minėtąją Vladish krautuvę.

O kaip už geležinės uždangos?

Mrs. Oswald Bates Lord, Amerikos delegatė Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoje, Mrs. E. Roosevelt įpėdinė, spaudos atstovams Chicagoje aiškino, jog JT daug nusipelnusios priimdamos žmonijos laisvės ir žmogaus teisių deklaraciją.

Esanti pavojinga kai kurių asmenų JT kritika, sakant, jog JT tik kalbančios, bet ne realiu darbu savo veiklą įrodančios. Juk JT sustabdžiusios Palestinos karą, privertusios S. Rusiją išeiti iš Irano, išlaikančios taiką tarp Indijos ir Pakistano, padėjusios Indonezijai be karo atgauti nepriklausomybę. Daug JT nusipelnusios ir padėdamos atsilikusioms tautoms žengti technikos bei civilizacijos keliu.

Sudegė tėvas ir vaikas

L. R. Miller, 25 m. mašinistas, ir jo 2 m. sūnus sudegė praeitą savaitę, kai užsidegė jo 5 kambarių butas ties Clem Rd., Crisman, Ind. Millerio žmona Diane, kuri yra tremtinė lietuvaitė, apdegė rankas ir veidą, kai ji gelbėjo savo dvi dukteris, vieną 5, kitą 6 metų amžiaus. Ji buvo gydoma Gary ligoninėj, o paskui apsigyveno pas vieną savo pažįstamą lietuvaitę, taip pat ištekėjusią už amerikiečio.

Ugniagesių viršininkas E. Gary sako, jog gaisras kilęs sprogus šildymo dujų aparatui.

31 metus buvo prarijęs termometrą

Vietos ligoninėje buvo išimtas iš žmogaus vidurių termometras, kurį buvo praryjęs prieš 31 metus.

Tai 32 metų vyriškis Charles Petrillo, 4721 Linder, kuris vis skųsdavęsis, kad jam kažkas negera esą viduriuose. Peršvietimas anksčiau parodęs kažką panašaus į termometrą, bet į tai neatkreipta dėmesio. Tik kai rentgeno (X) spinduliais buvo peršviestas ir termometras ir gautas toks pat vaizdas, buvo imtasi chirurginių priemonių jam iš kūno ištraukti.

Išimtasis termometras buvo nesulaužytas. Petrillo žmona sako, jog dabar ji tą termometrą įsidėsianti į rėmus atminimui.

VASARIO 21 D. JUBILIEJINIS NAUJIENU VAKARAS

Koncerte Dainuos ANNA KASKAS
"PIRMYN" Choras, Solistai

SOKOL SALĖJE, 2337 So. Kedzie Avenue

Nubaudė karo veteraną už prigavimą

Mr. Donald, 26 m. amžiaus karo veteranas, teismo čia buvo nubaustas sėdėti 1 metus ir 1 dieną kalėjime.

Jis kaltinamas prigavęs valdžią, neteisingu būdu iš veteranų administracijos išgaudamas $150 lankydamas radijo mokyklą. Bausmė buvo paskirta, nepaisant, kad McDonald siūlėsi pinigus grąžinti. Nuteistojo advokatas sakėsi kelsiąs apeliaciją, nes veteranas esąs dviejų vaikų tėvas.

Panašūs apgavimo nusikaltimai buvo padaryti ir eilės kitų veteranų, bet teismas juos išteisino, nes bupo rasti psichiškai nesveiki, "suskilusios asmenybės". Vienas tokių net $9,000 valdžios pinigų buvo išėmęs.

Gembleriai pelnė 12 milijonų dolerių

Registruoti gembleriai Chicagoje ir 26 šiaurinio Illinojaus apskrityse praeitaisiais metais susikišo į kišenes bent $12,755,-380.

Kaip vidaus pajamų mokesčių inspektorius praneša, 814 tokių gemblerių sumokėjo praeitais metais federalinių mokesčių $1,-275,538, mokėdami po 10% nuo savo pajamų.

1952 m. buvo 948 registruoti gembleriai, bet jie pranešė pajamų teturėję tais metais $9,-368,880. Manoma, kad praeitųjų metų gembleriai sąžiningiau nurodė savo pajamas, nors jų registruotų ir mažiau tebuvo.

Iš 814 registruotų gemblerių 440 buvo Cook apskrity, 44 La-Salle aps. ir 37 Lake aps.

Kad neapkaltintų komunizmu nekomunistus

Chicagos karo veteranas ir teisėjas pasisakė prieš neautorizuotų asmenų "komunistų gaudymą", nes tai gresią piliečių laisvei.

Vyr. teisėjas Dougherty, kuris yra ir Illinojaus valstybės užsieninių karų veteranų pirmininkas ir šių veteranų krašto amerikanizmo komiteto pirmininkas, pažymėjo, kad vieno veteranų posto Norwalk, Conn., nutarimas perduoti įtariamų komunizmu asmenų sąrašą FBI įstaigai esąs susijęs su dideliais pavojais. Nes nepatyrę asmenys gali apkaltinti tokius žmones, kurie yra nekalti. Tokius kaltinimus tegalįs kelti FBI. Kitaip ir JAV būtų policinė valstybė, kur kaimynas šnipinėja kaimyną; o mes, esą, pagrįstai džiaugiamės, kad ji tokia nesanti.

Kitas veteranų posto komanduotojas, Carnella iš Edwardsville, Ill., pritarė šioms Dougherty mintims ir pareiškė, jog Illinojuje šiokiu "raganų gaudymu" veteranai neužsiimsią.

JOIN NOW!
Contact your local Civil Defense Director or local Civil Defense phone and address or write to:
Ground Observer Corps,
U. S. Air Force, Washington 25, D. C.

ateitis

Ateities šokėjai veikia

Sausio 24 d. vėl praėjo vienas sėkmingas parengimas, kuriame mums buvo malonu ir garbė dalyvauti. Poniai S. Barcus mes esame dėkingi už pakvietimą.

Toliau grupė rengiasi savo programai, kurij atliks balandžio 24 d. toje pačioje vietoje. Grupė ruošiasi važiuoti į St. Louis dalyvauti tautų festivalyje, kuris įvyks balandžio pradžioje. Jau vienuolikti metai, kaip mes ten dalyvaujame. Išlaidoms apmokėti prašome visus lietuvius paremti mus, nes mes dirbame Lietuvos vardui ir naudai. Padėkite mums išleisti tuos 25 jaunus lietuvius garsinti lietuvių vardo kitų 100 tautų tarpe, kurios ten suvažiuoja tai savaitei. Taip pat ten bus ir Vytas Beliajus ir iš ten grįš į Chicagą dalyvauti mūsų programoje.

Įrodykime susirūpinimą laisve

Iš sumų, kurias mes sudedame kovai dėl Lietuvos laisvės paremti, kiti sprendžia, kiek mums patiems rūpi savo tėvų krašto likimas.

Įrodykime, kad Lietuvos laisvė tikrai yra mūsų sielvartas ir rūpestis!

Skaitykite "N-nas"

Cicero

Mirė Antanas Podgurskis

Ir vėl ta nelemtoji mirtis pasiėmė mūsų draugą, Antaną Podgurskį, 1330 S. 49th Ct.

Buvo ilgametis vietos gyventojas, Lietuvos Kareivių Draugystės ir 301 SLA kuopos narys. Velionis buvo darbo žmogus. Nors ir ne geriausiai jausdavosi, bet darbo neapleisdavo, ir tuo savo pasiryžimu sutiko mirtį. Sausio 28 d. anksti rytą paliko namus ir daugiau nebegrįžo. Skubėjo, kad nepasivėluotų į darbą. Autobusą pasiekęs, sukrito. Skubiai nuvežtas ligoninėn sąmonės nebeatgavo. Aišku, širdies priepuolis.

Todėl ir sakoma: neskubėk. Lengva pasakyti, bet maža kas klauso, vienas už kitą skuba, kad tik nepavėluotų į darbą, nes dešimtuko kito nebeteksi gaudamas atlyginimą. Jeigu tokio griežto patvarkymo nebūtų, tai tas skubėjimas sumažėtų. Pagalvotina įstatymų meisteriams.

Velionies laidotuvės bus šiandien iš A. B. Petkaus koplyčios į šv. Antano parapijos bažnyčią. Po gedulingų apeigų lydimas į šv. Kazimiero kapines. Patarnauja Lietuvos Kareivių Draugijos ir SLA 301 kuopos nariai, taip pat kaimynai, draugai, nes velionis turėjo plačią pažintį kaip ilgametis vietos gyventojas.

Šeimai reiškiu užuojautą. O tu, aukštaiti, ilsėkis ramiai, nes savo atlikai. **K. P. Deveikis**

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Excellent openings — We need:

DIE CAST MAKERS • TRIM DIE MAKERS
STAMPING DIE MAKERS
PLATE LAY OUT • CASTING INSPECTORS
BRIGHT CHROME PLATER
Must be able to maintain solutions.

PRODUCT ENGINEERING & MANUFACTURING CORP.
BRIDGMAN, MICHIGAN

Located 80 miles from Chicago, 25 miles from Michigan City, only 12 miles from St. Joseph, Mich.

COMBINATION JANITOR
and
NIGHT WATCHMAN
Age to 50
Must read, write and speak English
BLUE CROSS
OTHER BENEFITS
NIGHTS
Apply:

RILEY PRINTING CO.
701 So. Halsted St.
CHesapeake 3-5400

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMAS restoranas ir namas 2 aukštų. 7 kambarių butas, 2 mašinų garažas. Geros pajamos. Tuoj galima užimti ir namą ir biznį. 2128 So. Halsted St. CAnal 6-9606.

PARDUODAMA batų taisymo dirbtuvė, naujos mašinos. 2474 No. Clark. Skambinti savininkui CA 5-8457.
3147 S. Halsted Street

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REST HAVEN, INC., FOR CONVALESCENCE AND REHABILITATION has attractive vacancies for REGISTERED GRADUATE NURSES FOR GENERAL DUTY

- Good working conditions
- Pleasant associates
- Blue Cross — Many employee benefits
- Full maintenance provided if desired.

Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and licensed or eligible for license in Illinois.
Write full details of education and experience to:

ADMINISTRATOR, REST HAVEN, INCORPORATED, FOR CONVALESCENCE AND REHABILITATION
1409 So. California Ave., Chicago 8, Ill.

TUOJAU PRIIMS DARBININKES
prie siuvamų mašinų, taip pat
- FRENCH BINDERS
- FANCY STITCHERS

Daug visokių privalumų
Geros darbo sąlygos
Rašykite:

MARILYN SHOE CO.
c/o Mr. Suffion
1308 West Fon Du Lac
Milwaukee, Wisconsin

WORK NEAR HOME. SAVE TIME. SAVE CARFARE. SAVE HOURS TRAVELLING
Well established neighborhood firm needs
BOOKKEEPER - BILLER
Alert young woman, good with figures. Typing essential. Air conditioned office. 5 day 37½ hour week. Free life and hospitalization insurance. Profit sharing plan. Salary depending on experience.
MESSENGER PAPER CO.
1600 South Canal
MONROE 6-3144

REGISTERED NURSES
O. B. for General Duty.
R. N. for Emergency Room.
3:00 P. M. to 11:00 P. M. shift.
Good working conditions.
Catholic hospital in Chicago.
Illinois license required.
Write full details of education and experience to Box 4517, c/o Naujienos. All replies confidential and will be forwarded unopened to hospital administrator.

SLA 134 moterų kuopa gerai veikia

Narių skaičius auga

Šiuo metu ši kuopa turi 166 suaugusias nares ir 12 mažamečių narių. Š. m. sausio mėn. įstojo dar viena narė, vos vienų metų amžiaus slenkstį peržengusi, Dalė Andriulytė, ir apsidraudė save 1000 dolerių apdrauda. Tai sektinas pavyzdys kitiems mūsų mažamečiams.

Kartu su šios kuopos kasmet augančiu narių skaičiumi auga jos organizacinis veikimas ir darbai. Kasemt daromas narių vajus bei įvairūs kultūriniai ir kit. parengimai duoda gerų vaisių ir gražiai praturtina kuopos iždą.

Pr. metais vien tik nario mokesčio kuopa surinko ir pasiuntė centrui daugiau kaip 4000 dol. Sušelpta nemažas skaičius sergančių bei sirgusių kuopos narių ir nemaža išmokėta pašalpų; paaukota Amerikos Lietuvių Tarybai Lietuvos laisvinimui ir Balfui tremtinių šelpimui.

Pažymėtinas šios kuopos narių širdingas susiklausymas ir vieningumas, dėl to kuopa auga, varydama vis toliau ir plačiau savo lietuvišką gražaus darbo vagą.

Valdyba

Šių metų valdyba yra sekanti: pirm. E. Milerienė, vicepirm. J. Kriščiūnienė, nut. sekr. M. Kriaučiūnienė, ižd. K. Katkevičienė, jos pagelb. O. Aleliūnas, iždo globėjos K. Jakubkienė ir S. Ladygienė, kuopos šeimininkės E. Bučinskienė ir S. Kalickienė. Kuopos daktaras yra žinomas Chicagos veikėjas Dr. S. Biežis.

Naujoji valdyba š. m. sausio mėn. pirmam susirinkime apsvarstė šių metų veikimo ir artimiausių kuopos darbų planą. Po susirinkimo sekė narių vaišės.

—Senelis Juozapas

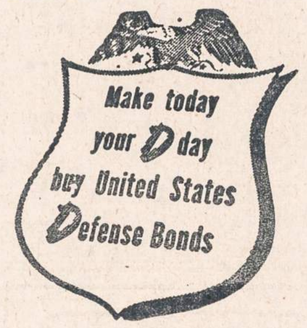

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE AUDITORIUM
3133 So. Halsted Street
Tel. DAnube 6-2793
P. STANKOVIČIUS ir K. JUKNIS
Patarnauja perkant ir parduodant namus, biznius, ūkius. Padeda išrūpinti paskolas ir sudaryti morgičius. Sudaro dokumentus. Dirba ir vakarais

6 KAMBARIŲ MEDINIS BUNGALOW. Gerame stovyje. 16 ir Keeler; furnasu, alyva šildomas. Garažas. Pasiaukojant už $8,500 — $2,500 — imokėti. SVOBODA, 3739 W. 26th. LAwndale 1-7038.

SCHOOLS AND INSTRUCTIONS
Mokyklos ir Pamokos

ŠOKIŲ PAMOKOS
Valsas, tango, rumba ir kiti—
6 pamokos tiktai už $9.50.
Skambinkit Miss Karina,
WEntworth 6-4546, arba užeikit į
FRED ASTAIRE DANCE STUDIO
6441 So. Halsted Street

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

STIRBIS FUEL OIL
Range oil and furnace oil
6741 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-6264
(Automatiškas telefonas)
Aptarnauja tiktai pietinę dalį.

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAL, 5242 S. Artesian Ave.
GRovehill 6-4177

Tik "Naujienų" teisus žodis.
Koks vežimas, jei be ienų,
Koks lietuvis be "Naujienų"
Juk kasdieną pasirodo